

NOVI LIST

CORREO ARGENTINO
TARIFA REDUCIDA
Concesión 2466

"EL NUEVO PERIODICO"

REDACCION Y ADMINISTRACION: BUENOS AIRES, Lavalle 341, Esqr. 316. 31 - Retiro 5839

Leto I. BUENOS AIRES, 11. AVGUSTA 1934

štev. 45

NAROČNINA: Za Juž. Ameriko in za celo leto \$ arg. 5.—, za pol leta 2.50.— Za druge dežele 2.50 USA-Dolarjev.

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctvs. LIST IZHAJA OB SOBOTAH

Izjave našega novega odpravnika poslov dr. A. Mišetića "Novemu listu"

Naš novi odpravnik poslov g. dr. Avgustin Mišetić, ki je prišel, kakor smo že javili, prejšnji ponedeljek v Buenos Aires, je takoj prevzel posle od dr. Zorana Dragutinovića, kateri je že naslednjo soboto, 3. t. m., odpotoval na "Neptuniji" proti Evropi; v Beogradu bo nastopil svojo nove službo v ministstvu za zunanje zadeve.

Dr. Mišetić je doma iz Dubrovnika, pozna pa prav dobro tudi Slovence, ker je živel celih enajst let med njimi, in sicer v Trstu, kjer je imel priliko seznaniti se z najvidnejšimi predstavniki naših tamošnjih rojakov: s pok. dr. Rybarem, dr. Slavikom, dr. Wilfanom in drugimi. Svojo diplomatsko karijero je dr. Mišetić začel po vojni; služboval je kot konzul na Dunaju, v Madridu, Bratislavi, Bruslju in Vatikanu. Prišel je sedaj kot odpravnik poslov v Buenos Aires v času, ki je za naše izseljenstvo poin težav in preizkušelj.

Rade volje in z ljubeznivostjo, ki je vidna poteza njegovega značaja, je g. dr. Mišetić odgovoril našemu uredniku na naslednja vprašanja:

— Videli smo, g. odpravnik poslov, iz izjav, ki ste jih dali beograjskemu zastopniku agencije "Havas", da ste o položaju, v katerem se nahajajo naši tukajšnji izseljenci, dobro poučeni ter da imate najboljšo voljo pomagati našim ljudem. Ali smemo vprašati, kakšni so Vaši načrti v tem pogledu?

Smem Vam zagotoviti, da prihajam sem z najboljšo voljo. Obveščeni sem bil, da me tu čaka mnogo dela; in to je točno. Eno izmed najbolj perečih vprašanj je seveda problem pomaganja onim bednim izseljencem, ki so tu brez zaslužka in brez sredstev. Imam najboljši namen storiti vse, kar je v moji moči, da se olajša položaj tem žrtvam sedanje gospodarske krize. Kjerkoli bo mogoče, si bom prizadeval da naši ljudje dobe možnost vsaj takšnega zaslužka, ki bi jim omogočil vzdržati do nastopa boljših časov.

Mnogo je med izseljenci takšnih, ki bi se radi vrnili v domače kraje. Imamo tu preko dvesto prošelj za repatriiranje, ki jih doslej še ni bilo mogoče rešiti, in vsak dan se oglašajo novi prošilci. Stopil sem v stike z našimi in s tujimi pomorskoplovnimi družbami, da bi se repatriiranje čim bolj pospešilo. Da bi se do cela izbrabile vse možnosti, ki jih nu dijo naši parniki, sem predlagal, naj bi se zgradila v Las Palmas posebna baraka, kjer bi izseljenci-povratniki dobili za nekaj dni brezplačno prenočišče in hrano. Iz tukajšnjih pristanišč ne gredo namreč vsi naši parniki vselej v naše kraje, marveč so namenjeni drugam: na Angleško, v Antwerpen, Rotterdam itd. Takšni parniki bi naše repatriiranje izkrcali v Las Palmas in tam bi povratniki počakali par dni, da bo ugodno zvezo za nadaljnje potovanje v domovino. V Las Palmas bi zanje skrbel naš tamojnji častni konzul.

Kar se repatriaciji in sploh celokupnega poslovanja našega tukajšnjega poslanstva tiče, bom vestno skrbel za popolno nepristranost. Ni moj namen, da bi razglabljal o onem, kar je bilo in kar ni bilo; s preteklostjo ne bomo izgubljali časa, ker imamo itak v sedanjosti in za bodočnost mnogo nujnega dela. — Skrbel bom, da ne bo nihče imel povoda pritoževati se radi poslovanja poslanstva in konzularnega oddelka, razumljivo pa je, da vsem ni mogoče vselej ugoditi. Upoštevati treba tudi, da je človek, ako se mu slabo godi, za vsako stvar zelo občutljiv in razdražljiv; stara resnica je, da mnogo nezadovoljnosti izvira iz želodca. In danes časi niso dobri.

Kar se posebno repatriaciji tiče, bodi podčrtano, da so možnosti omenjene, prošilcev pa je mnogo. Izseljenci morajo to upoštevati. Naša dolžnost pa je, da v tem pogledu vse možnosti izkoristimo ter da povsem nepristransko postopamo.

Vem, da je mnogo naših ljudi, ki žive v mestih, a jih je sedanja kriza prepričala, da jim mesto ne nudi sigurne bodočnosti, pa bi prav radi šli obdelovati zemljo, ako bi se jim nudile potrebne olajšave za naselitev in nakup zemlje. Znano mi je, da pripravljajo argentinske oblasti velikopotezen načrt za kolonizacijo obširnih zemljišč, ki naj se razdele na mala posestva, na katerih bi naseljene družine našle delo in jelo. Zanimal se bom za to stvar ter skrbel, da se zaščitijo interesi naših ljudi, ki bi hoteli v kmetijstvu iskati boljšo in sigurnjšo bodočnost.

— Mnogokrat so se tu čule pritožbe, da se naše domovinske oblasti skoro nič ne zanimajo za naše izseljenstvo v Južni Ameriki. Kje so vsrski tega nezanimanja?

Tu moram odločno odgovoriti, da so takšni očitki neutemeljeni. Naše oblasti izvršujejo v tem pogledu svojo dolžnost v polni meri, seveda pa v okviru danes — radi krize — močno omejenih gmotnih možnosti. Ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje ima tu že vlogo vrsto let svojega odposlanca, čigar dolžnost je pomagati izseljencu. Ako bi se za izseljenčevu usodo ne zanimalo, bi takšnega odposlanca tu ne imelo. Kako so pa posamezne osebe to dolžnost vršile — to je seveda drugo vprašanje.

Naš novi minister za socialno politiko g. dr. Fran Navak, ki je Slovenec, je mož, ki pozna izseljenske probleme in na čigar zanimanje in pomoč sme naš narod v izseljenstvu v polni meri računati.

— Kakšne so, gospod doktor, gospodarske prilike v Jugoslaviji? To vprašanje zanima marsikaterega našega človeka, ki vidi, da se tu položaj noče izboljšati, pa misli na povratek v domovino, da bi tam investiral svoje prihranke v zemljo ali v trgovino.

O gospodarskih prilikah v domovini ne morem reči, da so rožnate. Kriza je zajela ves svet. Ne imelo bi smisla, raziskovati sedaj, ali je v drugih evropskih državah položaj boljši ali slabši nego v Jugoslaviji. Dejstvo je, da imamo tudi mi svoje težave.

Nikomur ne morem svetovati, naj gre od tod v Jugoslavijo is-

kat službe. Pač pa z mirno vestjo lahko izjavim, da se nudijo v domovini lepe možnosti takšnim izseljencem, ki imajo nekaj prihrankov, s katerimi si nameravajo tam kupiti zemljo, posestvo, da bodo na njem delali in živeli. Kdor ima denar v gotovini, lahko poceni in dobro kupi in more najti mnogo lepjih prilik za investiranje.

— Kakšen vtis imate, gospod doktor, o Argentini?

To je dežela, ki ima zagotovo še veliko bodočnost. Na tujca, ki pride prvi krat v Buenos Aires, naredi to velemesto vtis le deloma slutene veličine. Evropejca, naj pride iz katerekoli države, pa iznenadi velika svoboda, ki jo ta dežela širokogrudno deli, in prijetno ga preseneti tudi velika gostoljubnost tukajšnjega ljudstva.

Amnestija v Nemčiji

Prvi čin, ki ga je Hitler izvršil kot vodja države, je bil, da je proglasil amnestijo za vse one, ki so bili obsojeni, ker so žalili Hitlerja ali pa vlado, ker so s svojimi dejanji škodili ugledu države, ali ja, ker so v prevelikem racijevskem navdušenju izvršili kazniva dejanja. Amnestija je tako prikrojena, da so od nje izvzeti prestopki resnejših nasprotnikov sedanjega režima.

NOV PREKOOCCEANSKI POLET

Kanadska letalca Reid in Ayling sta se odpravila na polet iz Toronta, v Kanadi, do Bagdada. Svojega cilja pa nista dosegla, pač pa sta srečno preletela ocean. Pristala sta na Angleškem.

Nova devaluacija dolarja

Predsednik Roosevelt je proglasil srebro za državno iast, kot je bil to storil svoj čas gledč zlata. Tekom 90 dni se mora vse srebro izročiti državi, ki ga plača po 50.01 centov za unčo. Ker je ta cena znatno višja nego je cena srebra na svetovnem trgu, pomeni ta operacija novo razvrednotenje dolarja. Posledice Rooseveltove naredbi so se takoj čutile na vseh borzah, kjer je vrednost dolarja znatno padla. V finančni politiki držav utegne to izzvati nove zapletljaje, ker bodo najbrž Angleži sledili ameriškemu zgledu ter znižali vrednost funta šterlinga, kar bi pa vplivalo tudi na francoski frank, na lire in druge evropske valute.

NOVI ZAPLETLJAJI ZARADI CHACA

Spor med Chilejem in Paragvajem

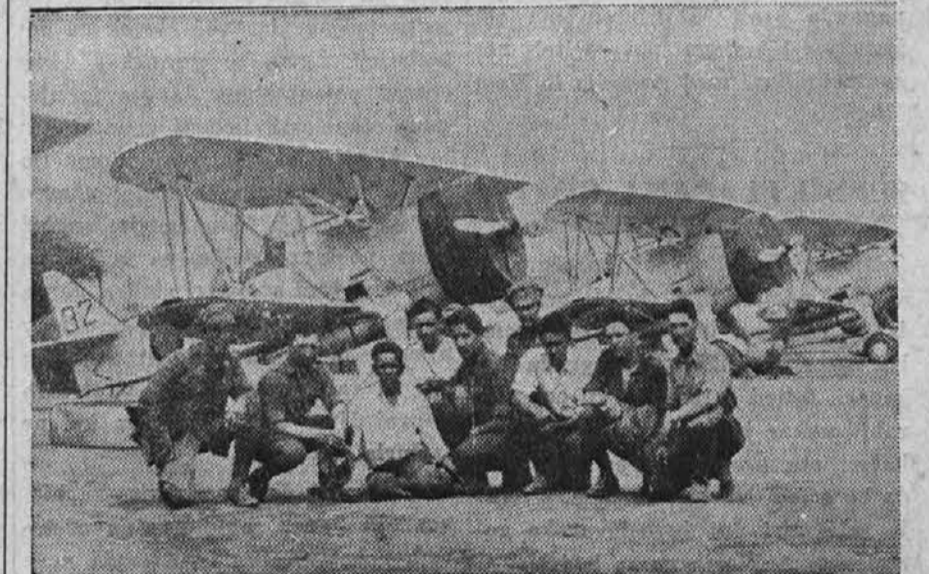
V chacovskem sporu so nastopili novi zapletljaji. Paragvaj se je že večkrat pritoževal, da chilška vlada krši nevtralnost, ker dovoljuje, da se po njenem ozemlju in njenih železnicah prevažajo, po znižanem tarifu, vojni material, namenjen Boliviji, in ker je tudi dopustila, da se na njenem ozemlju rabirajo bojovniki in delavci za Bolivijo.

Vlada v Asuncionu je bila že parkrat naročila svojemu poslaniku v Santiagu, naj radi teh stvari intervenira pri chilskem zunanjem ministru; ta je pa izjavil, da Chile s svojo "blagohotno nevtralnostjo" nikakor ne krši predpisov mednarodnega prava ter da so radi tega paragvajski protesti neutemeljeni.

Spor pa se je poostri, ker so paragvajski listi začeli voditi hudo kampanjo proti Chileju ter brezobzirno napadali tudi chilskega predsednika Alessandrija in njegovo vlado. Chile je radi tega protes-

tiral v Asuncionu, a ker paragvajska vlada ni hotela posredovati ter dati zadoščenja, je bil chilski poslanik pri paragvajski vladi odpokli-

Da bi se vojna zaradi Chaca ne razširila še na druge države, je celavista ameriških vlad, med njimi one Združenih držav, Argentinije

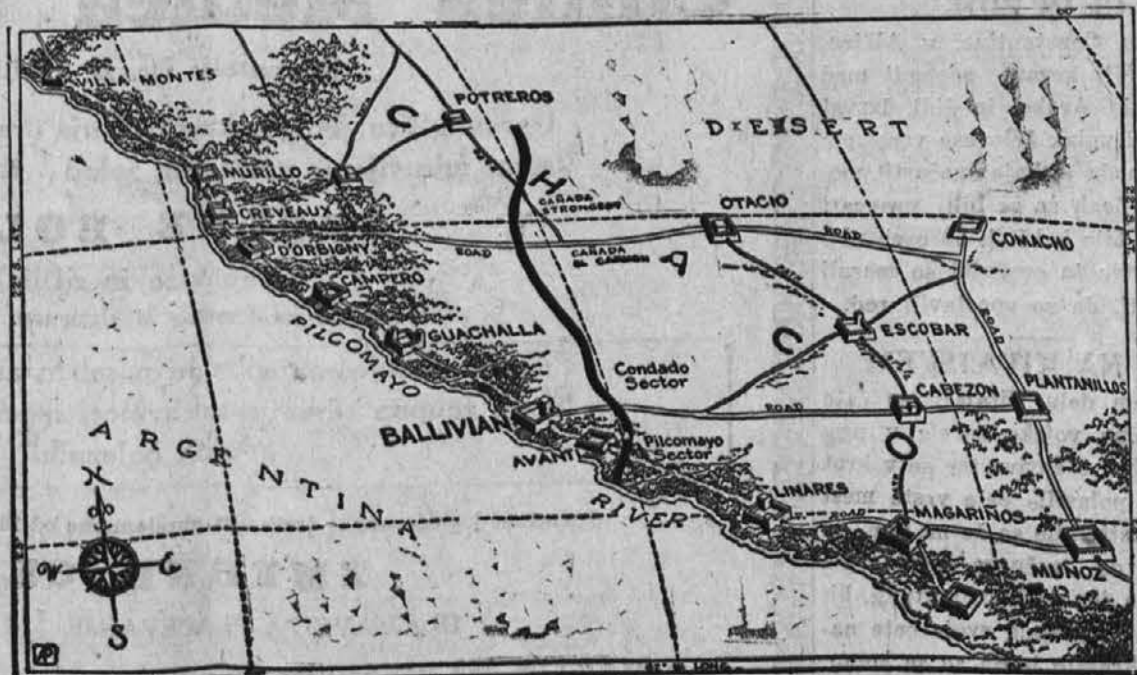
Skupina bolivijskih vojnih letal

can, nakar je tudi paragvajska vlada naročila svojemu poslaniku v Santiagu, naj se pripravi na odhod.

S tem so se diplomatski odnošaji med obema državama dejanski prekinili.

in Brazila, ponudila svoje posredovanje, da se spor mirnim putem reši.

Sedaj se vodijo zadevna pogajanja.

Pozorišče zadnjih krvavih bojev v Chacu. Ob reki Pilcomayo, skoro v sredini slike, je videti utrdbo Ballivian, proti kateri je bila paragvajska vojska sprožila več dni trajajočo ofenzivo.

Starace in Arpinati

Sele sedaj se je izvedelo, zakaj je fašističnega mogotca Arpinatija za dela Mussolinijeva nemilost. Mož namreč ni bil prevelik prijatelj sedanjega generalnega tajnika fašistične stranke Staraceja, pa je začel delati na to, da bi ga zvrnil s stolčka. Starace pa se ni pustil. Večkrat sta imela hude besedne boje, nekega dne pa sta se v Rimu celo dejanski spopadla. Posledica tega je bila, da je Starace, z Mussolinijevim dovoljenjem, izključil Arpinatija iz stranke. Bivši fašistični veljak se pa ni hotel pokoriti zlepa, posebno še, ko je v Bologniji mnogo njegovih pristašev potegnilo z njim. Stranka pa je odločno nastopila. Arpinatija in nekatere njegove prijatelje so poslali za več let na Liparske otoke, iz stranke so izključili še dvajset drugih veljakov, kakšnih 300 črnosrajčnikov pa so aretirali.

BLAGAJNO SO NESLI SABO

Potrnost, ki je zavladala v vrstah avstrijskih nacijejcev radi izjalovitve zadnje vstaje, se je le še povečala, ko so ljudje izvedeli, da so nekateri nacijejski voditelji pobegnili v tujino ter nesli s seboj tudi denar iz strankine blagajne.

V Celovcu je vojno sodišče obsodilo na smrt radi veleizdaje nacijejskega upornika Kostelniga. Še istega dne so ga obesili. To je četrty nacijejec, ki je prišel na vešala radi zadnjega upora.

AVSTRIJA IN NEMCIJA

Izgleda, da se odnošaji med Avstrijo in Nemčijo pologoma boljšajo. Avstrijska vlada je pristala na imenovanje von Papena za nemškega poslanika na Dunaju, Nemci pa so odredili razpust akcijskega odbora avstrijskih nacionalnih socialistov v Monakovem, ki je v zadnjih 18 mesecih vodil močno propagando proti Dollfusovemu režimu ter bil glavni povzročitelj nesporazumljenj med Avstrijo in Nemčijo.

SLABO PLAČANA GOSTOLJUBNOST

Beograjska "Pravda" poroča, da je neki nacijejec, ki je bil pribežal iz Avstrije na jugoslovansko ozemlje, umoril v bližini Dravograda dve ženski, izmed katerih je bil eno zlorabil, naka je pa še zažgal hišo, v kateri sta prebivali, ker je mislil, da bo s tem izbrisal sledove. Užival je šele štiri dni jugoslovansko gostoljubnost. Zločin pa so le izsledili ter spravili človeško zver pod ključ. Z Dunaja je policija izvedela, da je zločinec v Avstriji že 60 krat predkaznovan. Z lepimi elementi so avstrijski nacijejci uganjali revolucijo!

KRVAVI BOJI MED ARABCI IN ŽIDI

V mestu Constantine, v Alžiru, so izbruhnili krvavi spopadi med tamošnjimi Arabci in židi. Izval jih je neki vojak židovske veroizpovedi s tem da je baje onečastil mošejo. Po ulicah so se bili pravcati boji in je bilo kakšnih 30 oseb ubitih. Vojaštvo in orožniki so morali posredovati, da so vpostavili red.

BOJI NA KITAJSKEM

V južnem delu Kitajske so čete komunistične vojske začele v preteklem tednu ofenzivo ter se v kratkem času polastile cele vrste mest v notranjosti, bile so že na tem, da prodrejo do važnega pristanišča Fučova, ko jim je kuomintang, kitajska vlada, poslala svoje čete na proti. Po kratkih bojih so se komunisti spet umaknili v notranjost pokrajine Fukjen.

SCHOENHERR - SKRIBINŠEK

"ZEMLJA"

Schoenherrjeva trodejanika — živiljska komedija, kakor jo sam nazivlje — "Zemlja", ki jo uprizori Izseljensko društvo "Tabor" v nedeljo, 19. t. m., je zelo posrečeno delo, ki je v Skrbinskovem prevodu ohranilo vse svoje vrednote. "Zemlja" je pravo življenje, presajeno na oder, z vsemi svojimi solnčnimi in senčnatimi stranmi, s svojimi strastmi in čednostmi, z vsem svojim veseljem in svojo žalostjo.

K nedeljski uprizoritvi "Zemlje": Milka Bambiča "Kmetova smrt"

Osrednja postava v tej igri je Kremen, stari vrág", ki jih ima že čez sedemdeset, a je krepak in žilav ter oblasten na svoji zemlji, na katero je prikovan z dušo in telesom. Kmetova ljubezen do grunta in hiše, do polj in njiv, do živine in vsega, kar si je z napornim delom ustvaril tekom dolgih let, prihaja v Kremenu do mogočnega izraza. Pravo nasprotje njegovo je Kremenov sin Janez, ki "ni kmet, marvač je ustvarjen za hlapca". "Kakor kepa testa si", očita oče Janezu, ki je zadovoljen, da ima svoje delo in svoje jelo, pa da gre s kokošmi spat, ter je prepričan, da "več človek ne potrebuje". Zgodí se pa nekaj, kar spravi polentastega Janeza iz njegove otopelosti. Ledeni gruntar, žilav kmetič, ki ima svojo domačijo tik pod ledenikom, je postal vdovec ter je prišel h Kremenovim snubit Rezo, postavno deklo, pa je s sabo pripeljal tudi svoje tri sinčke. Janez se je v otroke zagledal, pa se je v njem vzbudilo mogočno hrepenenje: oče bi rad postal, da bi v otrokih naprej živel ter bi njegova kri ne izumrla.

"Otroci in ženske pa niso za hlapca" in Janez je hlapca na očetovem posestvu. Stari Kremen noče dati posestva iz rok. A neposredno po trenutku, ko je podal zgovoren dokaz svoje trdne žilavosti, ga zadene nesreča: konj ga brene v prsa

tako hudo, da se začne Kremen pripravljati na poslednjo pot: na pot v krtovo deželo. A tudi tedaj, ko je sam prepričan, "da ne sodi več med ljudi", prihaja njegova ljubezen do zemlje do svojega popolnega izraza. Z eno nogo v grobu, še zmerom misli na plot in na kjuše, na njive in na travnike. Smrti se re boji, ker ga bo le še bolj združila z zemljo, na kateri je delal in živel in ki jo je zvesto ljubil ves čas svojega živ-

ljenja. "Mene ni treba tolažiti", razlaga Kremen potrtemu Janezu, "saj jaz ne bom umrl. Vse svoje žive dni sem tičal do kolen v zemlji, zdaj pojdem par pedi globlje; to je vse".

Ker se "stari vrág" odpravlja na drugi svet, se v Rezi vzbudi nada, da bo postala Kremenovka. Njej ni za Janeza, za grunt ji je; mogočno hrepenenje po koščku lastne zemlje je v njej, Janez pa je Kremenov edini sin. Ker je bolj postavna in mlajša, se ji posreči izpodrinuti Katro, Kremenovo deklo, ki je že celih deset let čakala na Janeza, in to vprav tedaj, ko je Katra prepričana, da je prišel dan, ko bo končno tudi ona oblekla praznično obleko.

Reza si hoče zagotoviti Kremenov grunt, pa se tako zgodi, da začne Janez že pripravljati zibelko... Kremen pa se je zaril v svoj kožuh in v svojo kamro, kamor si je dal prinesiti tudi krsto — "popotno obleko" za v krtovo deželo. Vsi čakajo, da ga pobere smrt.

Pomlad pride v deželo in narava se probuja k novemu življenju. S Kremenom se je zgodí čudež. Njegov krepki organizem je sledil zgledu narave: probudil se je k novemu življenju. Naspal se je zdravja pri svoji "mecesnovi stari" — pri krsti — in na Kremenovem spet zagospodari "stari vrág"...

Kaj pa Reza in Janez in Katra?...

Z usodo te trojice naj si prijazni čitatelj nikar ne beli glave! Prihodnjo nedeljo bo imel priliko videti, kaj čaka Rezo, kako je z Janezom, kaj pravijo hlapci, kako žalostna usoda zadene ubogega hlapčeta, kako priden je Peterček itd.

V "Zemlji" nastopi šestnajst oseb in že to povzroča, da je na odru ves čas živahno. Dramatičnih momentov in napetih prizorov v igri ne manjka, vsa dejanja pa so tudi prepletana z zdravim humorjem. — Kakor smo že v začetku rekli, je "Zemlja", v pravem pomenu besede, na oder presajeno življenje.

Režija je poskrbela, da bo uprizoritev kolikor se da dovršena in zato sme biti vsak, ki se prireditve udeleži, že sedaj prepričan, da bo na tej prvi prireditvi "Tabora" poskrbljeno ne samo za razvedrilo in zabavo, marveč tudi za pristen umetniški užitek.

Naj še omenimo, da nastopijo v "Zemlji" tudi nekateri igralci, ki jih naše tukajšnje občinstvo še ni imelo prilike videti na odru, dočim so se v starih krajih, v Trstu in drugod Julijske krajine, marljivo udeleževali v tamošnjih dramatičnih krožkih.

Prireditve prične ob 4. uri popoldne in se bo vršila, kakor smo že javili, v dvorani "XX Settembre", ul. Alsina 2832.

Vsem rojakinjam in rojakom kličemo: Nasvidenje v nedeljo, 19. t. m.!

STRAŠNE POSLEDICE SUŠE V ZDRUŽENIH DRŽAVAH

Strašna vročina, ki je v zadnjih dveh mesecih, odkar traja, povzročila je preko tisoč človeških žrtev, se še vedno nadaljuje; najnižja temperatura je bila te dni na zapadu in je znašala 27 stopenj Celzija, najvišja pa v Kansasu, kjer je toploter kazal 48 stopenj. Dolgotrajna suša je opustošila cele krajine; vse je požgano in rastlin so samo kakteje vzdržale. Z njimi pitajo živinorejci svojo najboljšo živino, ki trpi strahovite muke. Pravijo, da je nekaj srce pretresujočega, kar se tam dogaja. Kaktejam odstranijo živinorejci trnje s tem, da jih ožgejo; žalostno mukajoča živina stoji okoli njih in nestrpno čaka na nevažno krmo.

OSEM MILIJONOV BREZPOSELNIH V ZDRUŽENIH DRŽAVAH

Predsednik severnoameriške delovne zveze Green je imel pretekle dni govor, v katerem je razpravljal o vprašanju brezposelnosti. Naglasil je, da je to vprašanje še vedno nerešeno in pereče, ker je v Združenih državah še osem milijonov brezposelnih.

Beleške

Po dolgem pklevanju se je parlament končno vendarle lotil vprašanja revizije zakona o upokojitvi in penzijah civilnih javnih nameščencev, ki se je bil porodil bolj iz volilnih špekulacij nego iz skrbnih računov, ki so pri takšnih zadevah edino merodajni. Senat je že odobril načrt za reformo omenjenega zakona: povišajo se prispevki, ki jih morajo plačevati nameščenci v pokojninski sklad, in znižajo se pokojnine. To je edino možna rešitev iz stisk, v katere je bila zašla civilna penzijska blagajna.

Kako "sijajna" so bila načela, na katerih se je bila ta blagajna zgradila, nas poučijo naslednje številke s mesečno pokojnino od 100 do 500 pesov je bilo vpokojenih 7594 oseb, ki so prejemale skupno 1 milijon 860 tisoč pesov; en milijon 190 tisoč pesov pa je prejemale vsak mesec 1643 oseb, s pokojnino od 500 do 3.200 mesečnih pesčkov! Neki neimenovani "ciudadano", o katerem pa se ve, da je senator dr. Matienzo, ki je bil vplačal v pokojninsko blagajno vsega skupaj 45.052 pesov, je bil "potegnil" iz nje do 31. decembra 1930 nič manj ko 347.342 pesov — torej okroglih tristo tisoč pesov več!

Da bi s takšnimi operacijami blagajna ne imela zagotavljenega dolgega življenja, to je razumljivo pa je tudi, da ni vsak "ciudadano" zadovoljen s reformami, ki naj blagajni podaljšajo življenje, a njemu prikrajšajo pokojnino.

Eden izmed zelo dobičkanosnih poslov v Argentini mora biti tihotapstvo, ako so izračunali, da je fiskus v zadnjih dveh letih izgubil preko 20 milijonov pesov, ker se ni zacarinilo blago, ki je nedovoljenim potom prišlo v deželo. Yerba, tobak in alkohol so priljubljeni predmeti tihotapcev; prav posebne čudeže pa delajo s japonsko svilo. Škoda ne trpi samo državna blagajna, marveč imajo jo tudi oni trgovci, ki kupujejo rednim potom dobavljeno blago.

Gospodarski izvedenci so si mnogo belili glave, kako bi ublažili poljedelsko krizo, ki so jo povzročale nizke cene žita. Mnoge konference niso nič pomagale; ena sama slaba letina pa je, kakor izoleada, rešila ta problem v "pravkratnem času". Cene žita rastejo v zadnjem času, da je veselje — če že ne za poljedelca, pa vsaj za veletrgovca, ki je žito pokupil po pet in ga sedaj prodaja po osem...

V listih smo čitali, da bo Švedska dala tiskati znamke s podobo filmske igralkice Grete Garbo. Ta sklep se je gotovo porodil iz tehtnega razloga; izmed vseh otrok, kar so jih kdaj rodile švedske matere, je Greta Garbo gotovo najbolj popularna oseba na svetu. Če bodo ta zaled posnemali tudi drugje, dobimo iz Združenih držav najbrž znamke s Maxom Baerom, od tod pa bomo na pisemskih ovojih pošiljali v svet slike kakšnega imenitnega nogometaša...

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆
PRIPOROČAJTE
Novi list!

Clínica Médica "SLAVIS"

Ravnatelj: Dr. D. CALDARELLI

Upraviteljica: bolgarska rojakinja dra. Radka Ivanović
Vestno zdravljenje notranjih, želodčnih in srčnih bolezni.

SPOLNE BOLEZNI

(Kapavico in sifilis)

zdravimo po modernem in sigurnem nemškem načinu.

Posebna sprejemna soba in poseben ambulatorij za ženske, ki jih zaupno zdravijo zdravnice, specializirane v vseh ženskih boleznih.

Govorimo jugoslovanske jezike in sprejemamo od 10. — 12. ure ter od 3. — 7. popoldne

ZMERNE CENE

OLAJSAVE ZA PLAČEVANJE

SAN MARTIN 522, II. nadstropje

U. T. 31 Retiro — 1619

ARGENTINSKE VESTI

Vrednost pesa raste

Ker bo letošnja žetev v mnogih deželah zelo slaba, so začele cene vseh vrst žita močno rasti. V zvezi s tem se je tudi vrednost argentinskega denarja začela nekoliko boljšati. Položaj Argentinijske kot izvoznice žita se je namreč močno izboljšal radi slabih letin drugod, posebno v Združenih državah, in je zato pričakovati, da bo letos eksport pšenice, koruze in lanu prav močan.

Argentinsko meso za italijansko vojsko

Kakor sporoča tukajšnje ministrstvo za poljedelstvo, je Italija sklenila kupiti v Argentiniji za svojo vojsko 10.000 ton mesa. Zadevni dogovor se je že sklenil.

Sveže meso in občinski možje

Prejšnji teden je buenosaireski mestni svet sklenil prepovedati dovažanje svežega mesa v glavno mesto. Namen tega sklepa je bil dati posla moderno urejeni občinski klavnici, v katero je občina investirala že mnogo denarja. Sklep mestnih očetov je pa izzval velike proteste s strani prizadetih družb, ki imajo klavnice v Avellanedi in drugod okoli Buenos Airesa in tem lastnikom so se pridružili seveda tudi pri njih zaposleni delavci, ki se boje, da bi jih "frigorificos" vrgli na cesto, ako bi se delo zmanjšalo. Protestov je toliko, da bo najbrž intendant izrekel svoj "veto" glede naredbe občinskega sveta.

Izid volitev v San Juan

Radi znanih dogodkov, ki so izzvali intervencijo s strani osrednjih državnih oblastev in o katerih smo svoj čas poročali, je bilo mnogo zanimanja za izid volitev v pokrajini San Juan, dasi je bilo predvidevati, da bodo skoro gotovo odnesli večino glasov konservativci, povzročitelji zadnje revolucije. Glasov so dobili: nacionalni demokrati, to je konservativci 23.662, blokisti 14.774, radikali 9.431, "portisti" 3.517, socialisti pa nekaj več ko 2.000.

Prihod posebnega belgijskega odposlanstva

Danes se pripelje v Buenos Aires posebno belgijsko odposlanstvo, da sporoči argentinski vladi, da je kralj Albert I. umrl ter da je belgijski prestol zasedel Leopold III.

Občinski obračun

Buenosaireska občinska uprava je objavila obračun za leto 1933, kateri ne le da ni deficiten, marveč izkazuje prebitok od skoro pol milijona pesov. Kaj takšnega se že celih osem let ni zgodilo, marveč je bila občina zmerom pasivna. Intendantca naglašava v svojem poročilu, da se je ta prebitok dosegel z velikimi štednjami na vseh koncih in krajih.

Za trgovino med Argentinijo in Združenimi državami

V sredo je prispela v Buenos Aires skupina severoameriških trgovinskih izvedencev, ki so prišli sem z namenom, da se s tukajšnjimi oblastmi porazgovorijo glede navezanja tesnejših trgovinskih stikov med obema državama. Argentinski trgovski krogi polagajo velike upe v to delegacijo in nekateri se nadejajo, da bo Argentinijska morda izvažala letos celo žito v Združene države, ker je tam suša uničila velik del pridelka.

Tiskovni zakon

Senatna komisija je že proučila osnutek zakona o tisku ki ga je predložil senator Sanchez Sorondo, ter ga je tudi v glavnem odobrila. O novih predpisih glede časnikarstva bo senat razpravjal v prvih dneh septembra.

Reforma pokojninskega zakona za javne nameščence

Senat je odobril razne spremembe v pokojninskem zakonu za javne nameščence. Storil je to z namenom, da reši penzijsko blagajno pred sicer neizogibnim polomom. Prispevke, ki jih morajo plačevati nameščenci od svojih plač, je določil na 8 od sto za takšne, ki imajo po 30 letih službe in v 55. letu starosti pravico do upokojitve, na 10 od sto pa za nameščence, ki imajo pravico do pokojnine že po 25 letih službovanja. Znižale so se pokojnine in uvedle še razne druge podrobne spremembe. Ta reforma je le začasna; velja namreč samo za dve leti. Tekom tega časa bo morala vlada izdelati za penzijske blagajno končnojavni načrt, ki bo v finančnem pogledu nudil popolno jamstvo za njeno uspešno poslovanje.

Kdo ve za naslov?

Rojak Mihael Gerjevič bi rad izvedel za naslov Karla Nikolčiča, doma iz Krškega v Jugoslaviji, ki je svoj čas delal v Tuqueguixu na Francoskem, dokler ni prišel 1929. leta v Južno Ameriko. Kdor ve za njegov naslov, naj bi ga sporočil gori imenovanemu rojaku na: Zamudio 2734, Buenos Aires.

Štorklja

Naša rojaka Viktorijo in Antona Milost je pred kratkim v tretje obiskala štorklja ter jima prinesla krepkega in zdravega dečka. Čestitamo!

☆☆☆☆☆☆

Slovenski starši!

Izvršite sveto dolžnost, ki jo imate do sebe, do svojih otrok in do svojega naroda! Združite se v IZSELJENSKEM DRUŠTVU "TABOR", ki je namenjeno za vse naše izseljence! S tem boste v najbolj izdatni meri pomagali naši izseljenski šoli, obenem pa boste mogli tudi sami in neposredno nadzorovati vzgojno delo, ki se vrši v korist Vaših otrok!

DRUŠTVENIVESTNIK

SLOVENSKA ŠOLA TUDI NA PATERNALU

Šolski odsek IZSELJENSKEGA DRUŠTVA "TABOR" poziva vse slovenske starše iz okraja La Paternal, naj čim prej prijavijo, na spodaj navedeni naslov svoje otroke, ki so že šoloobvezni, a bi radi zahajali tudi v slovensko osnovno šolo na Paternalu.

Ako starši pošljejo prijavo po pošti, naj ne pozabijo navesti bivališča, ker namerava šolski odsek "Tabora" najeti šolo tam, kjer bo najbolj blizu za večino otrok.

Prijave se sprejemajo vsak dan in ob vsaki uri v drštvenih prostorih, ul. Luís Viale 1746 (vogal Donato Alvarez).

Vodstvo šolskega odseka.

BIVŠIM ČLANOM SOKOLA "LA PATERNAL"

Vsi bivši člani Sokola "La Paternal" so naprošeni, da čim prej vrnejo izkaznice in znake, ki jih je treba odposlati na pristojno mesto. V to svrhu, kakor tudi za vsako informacijo v zvezi z navedenim društvom naj se prizadeti obračajo izključno le na člana, ki sta bila pooblaščenca, da dajata pojasnila, in ki poslujeta vsako sredo in soboto zvečer od 21. do 23. ure v ul. Luís Viale 1746.

Pooblaščenca.

MNOGI POPOLNOMA NOVI OBRAZI

nastopilo v trodejanjski "Zemlja", ki jo uprizaro IZSELJENSKO DRUŠTVO "TABOR" na svoji prvi prireditvi, katera se bo vršila v nedeljo, 19. avgusta, v dvorani "XX Settembre", na ulici Alsina 2832. Ne samo to, marveč tudi od potrepeljivega režiserja skrbno izpoljene vloge bodo pomenile prijetno presenečenje za naše občinstvo. Prireditve prične ob 4. uri popoldne.

KROJAČNICA P. CAPUDER

se priporoča cenjenim rojakom Buenos Aires, Billingham 271 dpt. 2 (višina ulice Cangallo 3500)

Izseljensko društvo "Tabor"

vabi vse naše izseljenke in izseljence na svojo

PRVO PRIREDITEV

ki se bo vršila v nedeljo, 19. avgusta t. l., v dvorani "XX Settembre", ul. Alsina št. 2832.

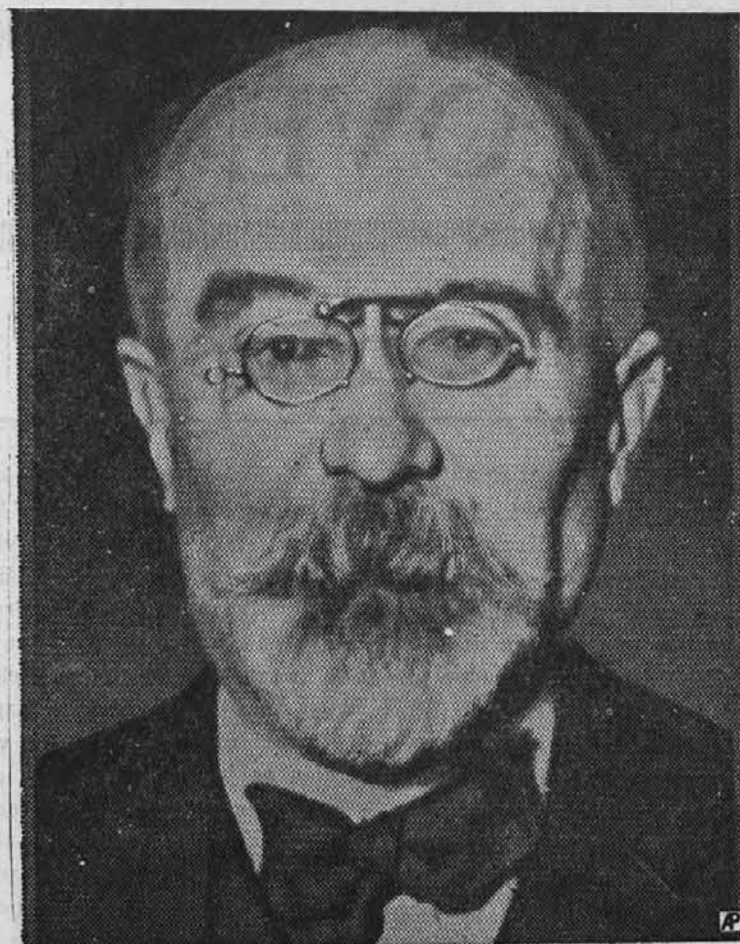
SPORED:

1. Smetana: Potpuri iz opere "Poljub", za orkester.
2. Nagovor.
3. Deklamacija.
4. Zeleznik: "Jutro", mešan zbor.
5. Deklamacija: Učenka Slov. osnovne šole v Bs. As.
6. Ipavec: "Milada", mešan zbor.

Odmor

7. Schoenherr: "Zemlja", življenjska komedija v treh dejanjih.

Po sporedu prosta zabava in ples. Začetek ob 16 uri
Vstopnina: \$ 1.—; za člane društva "Tabor": \$ 0.50.

Louis Barthou, 72 letni zunanji minister francoske republike, kateri — vkljub svoji starosti — očituje veliko diplomatsko delavnost in mnoge lepe uspehe

HINDENBURGA SO POKOPALI

Zemeljske ostanke maršala Hindenburga, predsednika nemške republike, so položili k večnemu počitku v enega izmed osmero stolpov orjaškega vojnega spomenika pri Tannenbergu, ki so ga Nemci zgradili v spomin na zmago, s katero je Hindenburgova vojska zadržala ruski vpad. Pogrebni svečanosti, ki so se izvršile na izredno slovesen način, se je udeležila ogromna množica ljudstva iz vseh krajev Nemčije, pa tudi izredno mnogo vojaštva. Hitler je imel govor, v katerem je poveljeval zasluge pokojnika med vojno in po vojni.

Posebna žalna svečanost se je izvršila tudi v parlamentu, ki je bil v to svrhu sklican na posebno sejo.

Prihodno nedeljo se bo vršil v Nemčiji plebiscit; Hitler je namreč odredil, da se mora nemški narod "popolnoma svobodno" izreči, ali pristaja na to, da se funkcije državnega kancelarja in državnega predsednika združijo v eni sami osebi, v "državnemvodji", in ali naj bo ta oseba Hitler.

Radi terorja, ki vlada v Nemčiji, je že vnaprej gotovo, kako bo ta "plebiscit" izpadel.

KUGA V BOMBAYU

V južnih krajih Indije izbruhne vsako leto kuga, ki pobira ljudi. Letos pa se je ta bolezen v Bombayu in okolici razširila z nenavadno brzino. V nekaj dneh ji je podleglo kakšnih 800 oseb.

SILNA EKSPLOZIJA

Vročina je povzročila, da je v kamenolomih družbe Hirošima, na Japonskem, predčasno eksplodiralo tristo dinamičnih nabojev. Eksplozija je razmesarila 36 delavcev ter jih sedem težko ranila.

☆☆☆☆☆☆

Dragi starši!

Kaj je za Vas od največje važnosti? Brez dvoma: dobra vzgoja Vašega otroka. Brez posebnih stroškov in z vsem zaupanjem lahko izročite svojega sinčka na vzgojo slovenskemu zavodu.

ASILO LIPA, Villa Madero, C. G. B. A. (Bs. Aires)

NAROČITE SE NA "Novi list"

DIPLOMIRANA

Krojačnica

Leopold Ušaj

Calle GARMENDIA

št. 4973

Tu boste našli najboljšo postrežbo, dobro izbero angleškega in češkega sukna ter solidne cene.

Prvovrstno delo

HOTEL PENSION VIENA

SANTA FE 1938 BUENOS AIRES U. T. 44 Juncal 5207

Oddajajo se lepe značne sobe z zdravo in domačo hrano od \$ 2.— dalje.

POSTREŽBA PRIJAZNA

Posamezen obed \$ 0.70
DOBRE ZVEZE NA VSE STRANI
Rojakom in rojakinjam se priporoča

E. KRAVANJA

SLOVENSKA GOSTILNA

CALLE TRELLES 1167 BUENOS AIRES

(Pol kvadre od Gaone 2400)

ZBIRALIŠČE NAŠIH ROJAKOV OBŠIRNI PROSTORI
TER IGRIŠČA ZA KROGLE IN KEGLJE

Ples vsako nedeljo - Domača - postrežba - Zmerne cene

- Vsak rojak je dobrodošel -

☆ SLOVENCİ DOMA IN DRUGOD ☆

VESTI IZ DOMOVIN

JUGOSLOVANI V PALESTINI

V Sarajevo so se vrnili člani židovskega pevskega društva "Lire," ki so napravili turnejo po Palestini. Vodja turneje je izjavil, da ima društvo velike zasluge, ker je afirmiralo v Palestini našo narodno pesem.

Člani turneje so polni hvale o veliki delavnosti v Palestini. Palestina je, kakor pravijo, ne samo dežela dela, marveč tudi dobrega zasluga. Spoznali so nekega beograjskega rojaka, absolventa trgoveške akademije, ki dela kot zidar in zasluzi po 80 pijastrov na dan, to je okrog 200 Din. Neki belgarski diplomiran pravnik pa zasluži kot mizar dnevno po 70 pijastrov. Pevec pripoveduje tudi o veleseljstvu v Tel-Avivu, kjer je bila prijavljena tudi jugoslovenska razstava. Razstavni predmeti pa niso bili pravčasno odposlani in je bil tako zamujen dober uspeh.

GROZNO POSTOPANJE ROPARJEV

V Veliki Plani pri Smederevem se je dogodil roparski napad, pri katerem so roparji, da bi izsilili od napadencev priznanje, kje hranijo denar, ravnali na tako grozen, tako nečloveški način, kakor se pač ne pomni v naši kriminalistiki.

Hiša posestnika Lazarja Petroviča v Veliki Plani leži precej na samem. To in pa dejstvo, da smatrajo starega Lazarja za precej imovitega, je pač privabilo neznane roparje, ki so se pozno zvečer pojavili na vratih Lazarjeve hiše. V zagrajenem dvorišču so se splazili, ne da bi jih bil kdo opazil ko so pa z orožjem v rokah vdrli v hišo, se je zgodilo to tako iznenada in tako hitro, da nihče med domačimi ni utegnil niti pomisliti, da bi se jim postavil v bran. Pograbil so starega Lazarja, ga zvezali in ga začeli pretepati, češ, naj jim pove, kje ima skrit denar. Ker ni hotel povedati, so ga začeli pretepati še huje. V tistem je priskočil na pomoč očetu Lazarjev sin krepak možak, toda roparji so pretepli tudi njega. Pretepanje je trajalo vse dotlej, dokler jim Lazar ni povedal, kje najdejo denar. Tako so pobrali 1.000 dinarjev in osem zlatnikov, s čimer pa niso bili zadovoljni, češ, da mora imeti Lazar več denarja v hiši. Da bi prisilili njega, njegovega sina, ali pa vsaj ženske, da bi povedale, kje je denar skrit, so pograbil štiritletnega Lazarjevega vnuka in ga položili na žerjavico, ki je še tlela na ognjišču, ter jih prav nič ni ganil vrisk ubogega otroka, ki se je pekel na žerjavici. Ker so pa videli, da tudi to grozno divjaštvo ne pomaga in so se tako prepričali, da res ni več denarja pri hiši, so se drug za drugim izmuzali na dvorišče in izginili potem v noči. Poznal jih ni nihče, ker so bili zakrinkani.

Ženske so seveda naprej rešile otročiča strahovite muke, potem so šele razvezale gospodarja in sina, ki sta bila oba težko poškodovana. Potem so o napadu obvestili orožništvo, ki je takoj začelo zasledovati roparje, ki pač niso daleč od Velike Plane, za kar je najboljši dokaz njihovo dobro poznavanje razmer v Petrovičevi hiši. Ali se pa bo varnostni oblasti posrečilo zaseči to nečloveško roparsko druhal,

je pa seveda drugo vprašanje. Ta kraj je pač tak, da ljudstvo živi v stalnem strahu za svoje življenje in imetje. Smederevsko sodišče se skoraj nikdar ne bavi z drugimi večjimi zločini, temveč vedno le z ropi in roparskimi umori. Šele nedavno je bila končana razprava proti taki roparski tolpi. In v tem okolju se je dogodil tudi še danes nerazjasnjeni umor geometra Vešoviča. Ker se ljudstvo v strahu pred maščevanjem ne upa izdajati zločincev ter jih celo še zamolčuje in skriva, je delo varnostnih oblasti seveda še težje.

DIVJI LOVEC UBIL LOVSKEGA ČUVAJA

V noči na 27. junij so našli v potoku Lomšičici pri Trziču hudo poškodovanega 37 letnega čuvaja Janeza Megliča, uslužbenega pri tržiškem lastniku predilnice Gassnerju. Bil je nezavesten, po vsem telesu je imel strašne rane, prizadane z nožem. Odnegli so ga domov, a je kmalu podlegel ranam, ne da bi še kaj zavedel.

Orožniki so takoj našli morilca v osebi Valentina Megliča, ki ni z umorjenim v nikakršnem sorodstvu.

Ta je dejanje takoj priznal. Izpovedal je: Janez Meglič se je vračal 23. junija zvečer iz Trziča v Lom, kjer je bil doma. Spotoma se je ustavil v Krvinovi gostilni na Slapu. Tamkaj se mu je pridružil Valentin Meglič, znani divji lovec, kateri je zelo sovražil Janeza Megliča, ki ga je pogosto zasacil na lovu. Ko je Meglič odšel iz gostilne je odšel z njim tudi Valentin. Prepirala sta se, nenedoma pa je Valentin potegnil nož ter ga zasacil Janezu v bok pod srce. Janez je omahnil na tla, hotel se je dvigniti, toda Valentin je začel zabadati vanj nož ter mu zadal 23 ran, med njimi več smrtnih. Nato se je lotil žrtve še s kolom. Ko je videl, da se lovski čuvaj ne gane več, je zavlekel truplo v potok. Tam kaj so ga našli v zadnjih izdihljajih.

Aretiranega Megliča so izročili sodišču.

SMRTNA NESREČA OTROKA.

Že druga podobna nesreča se je pripetila v Levcu pri Celju. Otroci so se igrali okrog truge za pesek, pa se je truga nenedoma zvrnila ter pokopala pod sabo 4-letno dnevno hčerko Pavlo Verbičevu. Počila ji je lobanja ter je nekaj ur zatem v celjski bolnišnici umrla. Pred dvema mesecema je podobna nesreča zahtevala življenje nekega fantiča.

VESTI S PRIMORSKEGA

Pismo iz Vipave

Prejeli smo vaše pismo. Veseli nas, da ste vsi zdravi, in da se imate še dobro pri današnjih razmerah. Tukaj pri nas se je veliko spremenilo, odkar ste šli v Ameriko. Vsak dan težje izhajamo. Italija nam želi popolno propast. Davki so vsak dan večji. Meseca junija nam je prinesel davčni sluga davek povišan za 50 o/o. Prej smo plačevali 300 lir, sedaj pa še nadaljnjih 150 lir, tako, da bomo morali letos plačati 450 lir. Pa ne mislite, da so povišali samo nam; ne, vsem tako po naših krajih. Vsak voz, ki se ga rabi za domačo rabo mora, imeti napisno tablo, ki stane 10 lir, drugi pa 25 do 100 lir. Višina davka je odvisna od teže voza. Terjajo nas stare davke, vinski in druge.

Kdor je bil član posolnice, katero so nam Italijani vzeli, mora plačati 150 lir v posojilnično blagajno. Od vsakega prašiča, ki se zakolje, je treba plačati 50

lir daca. Od vina, preden gre iz kleti, se mora plačati 25 lir za vsak hl, po 50 cent. smo ga pa prodali!

Po vsem tem ni čuda, če se vidi vsak dan na občinski deski v Vipavi nabito, koliko je premoženj na dražbi. Po navadi, ga komu prodajo, potem dotični vzame isto posestvo nazaj v namem, in tako postane iz gospodarja kolon. Prehajamo popolnoma v razmere nižje Italije.

Tudi grajščaku Mayerju iz Lož, pred nekaj leti še dobro stoječemu, saj je bila cela vas Lože, in še druge, odvisna od njega, so skoro vse prodali. Ostal mu je samo grad in nekaj zemljišča okoli njega, nadalje 6 krav in nekaj telet ter dva konja. Prodali pa so mu na Lazu "Lipe in Ravne", pod Ložami vse travnike in mlin.

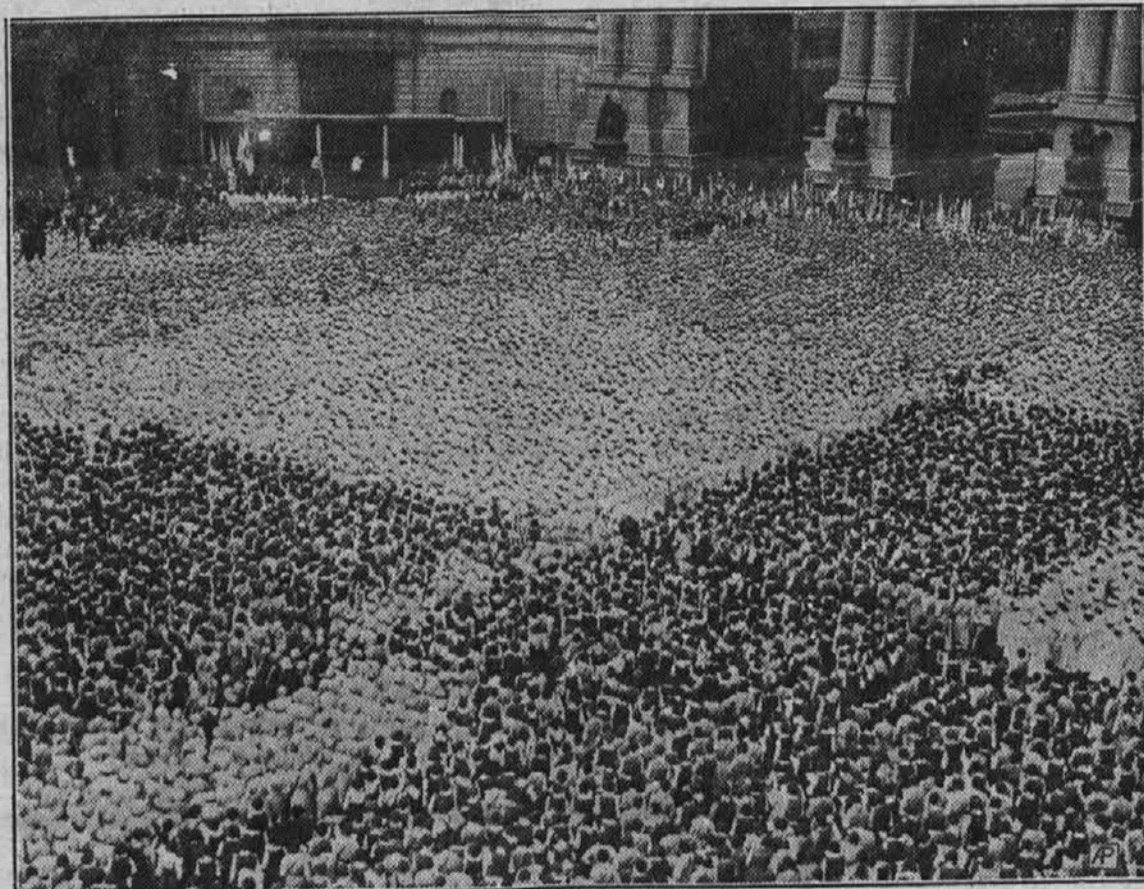
Pri mlinu ob Slapenski cesti bodo zidali hiše za kolone, ki imajo dospeti iz Italije. Vsem zadolženim posestnikom, ki ne bodo mogli svojega dolga plačati, bodo prodali posestva ter na njih naselili italijanske kolone.

Naznanjamo vam tudi, da je nogorela v Ložah hiša Švagelejeva, tistih, ki so imeli gostilno in trgovino. Pepetu Naberšogevemu iz Lož bodo tudi, kakor pravijo, vse prodali. Tako vidite, kako se je vse spremenilo. Vse propada.

Mi še za silo izhajamo. Daj Bog, da bi šlo vsaj še tako naprej. Toda vedno se bojim, da se bo tudi nam obrnilo na slabše. Bog s nami, v strahu čakamo, kaj nam bo usoda prinesla! Dobrega se nam ne obeta. Srečni vi, ki ste se rešili od tukaj!

DENAR ZA FAŠISTIČNE ORGANIZACIJE

Mnogokrat čitamo v italijanskih listih iz Julijske Krajine o ogromnih vsotah, ki presegajo sto tisoč lir, ki jih centralna posojilnica, po domače Mont iz Gorice, "poklanja" goriški "Balili" in raznim drugim fašističnim organizacijam, kjer jih razni dobro rejeni gospodje s črno srajco in prav tako vestjo, zelo hvaležno sprejemajo. To bi nas prav za prav nič ne brigalo, če bi ne bili ti — le denarji iztisnjeni iz naših ubogih kmetov. Le predobro poznamo današnje razmere v katerih živijo slovenski kmetje v Italiji. Po zaslugi najrazličnejših pustolovcev, ki so pod zaščito fašističnih oblasti sleparili naše ljudstvo skozi dolgo vrsto let, je skoro vsak kmet zadolžen preko mere. Radi naglega padanja vrednosti posestev in pridelkov, se večkrat zgodi, da dolg presega celotno vrednost. V takem slučaju pride večkrat nedolžen kmet s celo družino ne samo na cesto, ampak celo v ječo — radi goljufije. Obresti na svoje dolgove plačuje kmet po 10 in celo 25 od sto oduškim bankam, ki potem se veda lahko poklanjajo velike vsote fašističnim organizacijam, ali boljše rečeno njih oblastnikom. Roka roko umiva. A med tem naše ljudstvo propada in posestva prehajajo v tuje roke.

V Bruslju, glavnem mestu Belgije, se je pred nedavnim vršil velik katoliški kongres. Na prostranem trgu se je zbralo 50.000 deklic, ki jih vidimo na sliki.

Z MIRNIM SRCEM SE LAHKO ZATEČETE

ZASEBNO KLINIKO

Calle Ayacucho 1584 U. T. 41 - 4985 Buenos Aires

V VSAKEM SLUČAJU

KO ČUTITE, DA VAM ZDRAVJE ZDRAVNIKE IN NAJMODERNAŠI KLINIKI SPECIALIZIRANI V REDU. NAŠLI BOSTE V NEJŠE ZDRAVSTVENE NAPRAVE

UPRAVITELJ NAŠ ROJAK DR. K. VELJANOVIĆ

NAŠA KLINIKA JE EDINA SLOVANSKA KLINIKA. KI SPREJEMA BOLNIKE V POPOLNO OSKRBO, IN SICER PO JAKO ZMERNIH CENAH. IZVRŠUJEMO TUDI OPERACIJE

POSEBEN ODDELEK ZA VSE ŽENSKÉ BOLEZNI IN KOZMETIKO

Sprejemamo od 14. do 20. ure.

Oblaki nad Krnom

V juniju 1915 so italijanske alpinske čete zavzele Krn, ki so ga morale kasneje za zapustiti. Vendar pa je bil to vojaški čin, ki ga je bilo treba po vojni svečano proslaviti. Dne 15. junija 1922 so odkrili tem alpincom na čast in na čast vsem tam padlim velik spomenik. Toda v noči med 19. in 20. junijem je bil ta spomenik porušen; v silni nevihti je vdarila vanj strela. Bilo je to v času, ko so fašistom najbolj rasi grebeni in ko so izvajali nad našim narodom najbolj krut teror. Treba je bilo storilca kaznovati in ker dru gače ni šlo so morali dejanje nekomu podtakniti. Ves divji bes so znesli nad našim nedolžnim slovenskim človekom, ki naj bi bil edini krivec, edini povzročitelj vsega.

Kakor hitro je prispela vest o dogodku na Krnu v Trst, se je razburilo vse mesto. Bivši "kombatenti" so imeli takoj shod. Že na tem shodu je njih vodja v svojem govoru povdaril, da je zagrešil zločin "un ingnoto Slavo".

Prvi bes so znesli nad uslužbenci pri železnici in so prisilili ravnatelja, da so morali zapustiti vsi slovenski uradniki urade.

Fašjo pa je zagrozil, da "si pridruže izvajati represalije proti oseb in premoženju hujšakačev, ki tu taborijo, kot večni sovražniki in pozablajo, da so divjaško brezimeno pleme premagancev".

Med tem pa so se razvijali dogodki v vaseh pod Krnom. V četrtek 22. junija so našli v kobariškem parku porušen Volaričev spomenik z lističem: "In repressalia per il Monte Nero". Bilo je to še v času, ko ni nihče vedel, kaj se je zgodilo na Krnu. Iz Čedadu so pridrevli fašisti in odbili Volaričevemu spomeniku glavo v zvkliki: "No-čemo te svinske glave!" Nato so sneli vse slovenske napise, jih znali pod staro lipo, polili z bencinom in zažgali ter okrog grmade vlačili oprsje Volaričevega spomenika.

Ta večer je bil za Kobarid strašen. Fašisti so divljali po vasi, streljali, metali petarde in končno navali na župnišče. Ko je hotelo nato okoli 150 fašistov ponovno navali in vdreli v župnišče, so jim to zabranili kobariški orožniki. O teh nasiljih je še dolgo govorilo izogledno deblo stare lipe. Naval pa še ni bil končan.

Na vrsto je prišla Drežnica. Ljudje so se tu že poskrili in zato niso nikogar dobili doma, zlasti onih ne, katere so iskali. Zgorelo pa je župnišče in senik nekega kmeta. Na povratku so še polili z bencinom cerkvena vrata v Kobaridu in jih zažgali.

V soboto so pustošili v Starem selu, razpodili vernike od maše, razdejali župnišče, ukradli župniku 2.200 lir, iz cerkvene skrabice pa do 30 lir. Društvu "Svobodi" so tu uničili knjižnico, razbili harmonij in zanetili v društvenih prostorih ogenj, nato pa odšli. Ljudje se še več dni niso upali vrniti v domove.

V Kobaridu je bilo tedaj vojaštvo, ki je vse to divjanje in uničevanje mirno gledalo. Aretirali so ob tej priliki več pastirjev s krnske planine, tako 12 letnega Perdika, 13 letnega Korena in 16 letnega Smrekarja. Te otroke iz Drežnice so držali delj časa v zaporih.

Že ti dnevi so ostali v dušah naših ljudi nepozabni. Toda da bi bila srāmota še večja so zahtevali od njih še zadoščanja. Na mestu, kjer je stal prej Volaričev spomenik, je morala kobariška občina postaviti na svoje stroške visok drog in vsi so morali prisostvovati blagoslovitvi italijanske zastave. Na krnu pa so morale vse okoliške občine, tudi na svoje stroške, popraviti razruše-

ni spomenik. Spomenik je moral prevzeti v varstvo župan občine Libušnje. Vršila se je ob tej priliki posebna zadostilna slovesnost. Toda Krn je tudi tedaj, pokrit z oblaki pošiljal nad slavnost sneg, dež, točo in strele.

Strokovnjaki so raziskovali ta primer, ki je vzbudil zanimanje tudi v svetu. Ugotovili so, da je povzročila razrušenje spomenika strela. Krn sam je znan kot vrh, na katerem divjajo zelo pogosto nevihte in viharji, in ki je tudi zahteval radi tega že mnogo človeških žrtev. Tudi so fašisti sami spoznali, da ni nihče drugi povzročitelj kot strela. Leto kasneje je bil spomenik ponovno poškodovan v nevihti, tako da so ga morali končno primerno zavaruвати.

Svojega krivičnega postopanja nad Slovenci pa fašisti niso hoteli spoznati. Nad njimi leži to kot ena mnogih krivic, za katere bo zgodovina zahtevala računa.

(Agis v "Istri")

KAKO UNIČUJEJO MALE TRGOVCE

Italijanski oblasti v Julijski krajini izrabljajo vsako priliko, da škodujejo našim malim trgovcem, ki so še kolikortoliko samostojni. Za vsako najmanjšo stvar jim nalagajo hude kazni, da bi jih gospodarsko uničili.

Pred nedavnim se je dogodila v Šapjanah, da so prišli financarji vohunit k tamošnji trgovki Pepi Juriševič, po domače Lovričevi, ki ima gostilno in mesnico. Ko jim je prinesla v četrliterski steklenici vina, so si začeli steklenico ogledovati ter so izjavili, da ni pravilno žigosana s strani finance. Naložili so ji radi te stekleničice 350 lir globe ter jo še tožili na sodniji, da bo imela še večje stroške in bo morala morda še v zapor.

Z RAZNARODOVANJEM BODO NADALJEVALI

V septembru se bodo začele odvarjati po Julijski krajini posebne šole, ki bodo baje gospodarskega značaja in za katere bo skrbel "Ente Faina". V Trst so že prispela učna sredstva. Kakor poročajo italijanski tržaški listi, bo vsaka šola imela svoj projekcijski aparat ter kabinete za fizične in kemične eksperimente. Za projekcijske aparate so prispeli diapozitivi, ki se nanašajo na geografijo Italije ter njenih kolonij in pa na rimsko in italijansko zgodovino. Šole bodo razpogale z zemljevidi in drugimi učnimi pripomočki, učenci bodo dobili vse potrebščine brezplačno, za šolska poslopja pa se bodo brigale občine.

Letos bodo vpisovali samo deco, ki je dovršila peti razred ljudske šole. Po pisanju fašističnih listov, bo glavni učni predmet "izpopolnjevanje v italijanskem jeziku".

Tržaški "Piccolo" je priobčil članek, iz katerega se jasno vidi, da je namen šol ustanove "Faina" nadaljevati raznarodovanje slovenskih otrok, ki ga je bila začela že italijanska ljudska šola.

ITALIJANSKI FINANCARJI IN JUGOSLOVANSKI TOBAK

Na Reki se je ubil neki italijanski financar, ki se je vozil z motornim kolesom. Padel je tako nesrečno, da je na licu mesta obležal mrtev. Komisija, ki je prišla, da ga pregleda, je našla pri njem jugoslovanske cigarete. Temu odkritju je komisija pripisala večjo važnost nego financarjevi smrti sami. Posledica je bila, da so oblasti odredile strogo preiskavo pri vseh obmejnih financarjih ter poskrbele tudi za stalno nadzorstvo.

Naša pamet in naša društva

Ker sem v Argentini že več ko deset let, pritiče tudi meni nekoliko pravice, da napišem par besed o naših društvih. V teh letih sem imel priliko nešteto krat govoriti z različni člani naših slovenskih organizacij, vsaj v Buenos Airesu, pa sem imel tudi priliko ugotoviti, da so vsi ene in iste pameti: vsi so prepričani, da ni prav, da se društva ne razumejo med seboj.

Vsi smo za ljubezen in slogo med nami, pa se vkljub temu dogaja čudež da imamo mržnjo in neslogo že ves čas, odkar se je začela množiti naša tukajšnja naselbina in se še do danes v naših organizacijah niso našli doslej še pametni možje, ki bi enkrat za vsevremem prepričali.

Vsa slovenska društva v Buenos Airesu so ustanovljena na isti podlagi: skrbeti hočejo za prosveto, za izobrazbo. Jasno pa je, da s prepri ne širimo niti prosvete niti izobrazbe.

Mislím, da je prav malo takšnih rojakov, ki niso že kdaj bili vpisani v eno ali drugo izmed naših društev; danes pa slišimo, da je v vsakem društvu le malo članov.

Ako sreča našega človeka, pa ga vpraša: "Ali si član katerega društva?" — dobiš v večini slučajev naslednji odgovor:

"Bil sem član, pa nisen več!"

— Zakaj pa nisi več član?

"Saj ni drugega najti v društvih, nego samo prepire!"

Ne samo ona ponižna domoča žival marveč tudi človek gre samo enkrat na led. Šel je v društvo, da bi dobil tam dobre prijatelje, pa si je nakopal sovražnike. In zato noče ničesar več slišati o društvih.

Vsa naša društva imajo dobra pravila, ki pravijo, da je društvo kulturno in določajo, kako mora delovati, da bo tudi v resnici kulturno. In če so društva postala radi preprirov legla nekulture, je vsa krivica na strani voditeljev, ki niso znali skrbeti, da se pravila spoštujejo.

Rojaki! Naj nas vendar enkrat pamet sreča! Vsi smo žili v Argentini s trebuhom za kruhom. Vsi si moramo s svojim delom služiti svoj kruh in v tem pogledu smo si vsi enaki, delavec in uradnik. Nihče izmed nas ni prinesel iz svojega rojstnega kraja milijonov; vsi smo prišli sem iskat dela in miru — zakaj bi se torej prepirali med sabo za prazen nič?

Čas bi menda že bil, da začnejo na-

PO 20 LETIH SE JE VRNIL

Nedavno se je vrnil iz Rusije v Subotico bivši ujetnik Paja Bešlin, doma iz Ađe. V ujetništvo je bil zašel takoj v začetku vojne. Pred 14 leti se je oženil z rusko učiteljico, s katero ima dvoje otrok. Svojo družinico je pripeljal s seboj. Svidenje na domačiji v Ađi je bilo silno prisrčno, drug drugega pa so komaj spoznali. Paja je bil odšel na fronto kot mladenič, zdaj pa ima že dvanajstletno hčerko. Pri zdravju je našel še starše in sestro.

IZ IDRIJSKEGA OKRAJA

Ni je več vasi na Primorskem, da ne bi imela kakšnega vaščana v ječi, v preiskovalnem zaporu, ali pa pod policijskim nadzorstvom. V Črnem vrhu se je potem, ko so odvedli župnika Kavčiča, že marsikaj zgodilo. Pred dnevi se je razširila vest, da je krojač Pivk, doma iz Lomov pri Črnem vrhu, ki se je moral zadnje čase večkrat zagovarjati pred oblastvom zaradi raznih sumničenj, postavljen pod policijsko nadzorstvo. Istočasno je dobil policijsko nadzorstvo tudi Janez Hladnik, oče gostilničarja v Črnem vrhu.

K uprizoritvi „Hlapca Jerneja“

ša društva delovati tako, kakor pamet zahteva, namreč: složno! Zahtevati moramo od svojih društvenih voditeljev, da morajo gojiti prijateljske in bratske stike z vsemi ostalimi našimi organizacijami. Mi, kar nas je članov, pa pokažimo tudi s svoje strani dobro voljo s tem, da začnemo obiskovati vse slovenske prireditve, pa naj jih priredi eno ali drugo društvo! Odbor vsakega društva naj pošlje vabila na prireditve vsem ostalim bratskim organizacijam, od časa do časa pa naj se društva domenijo za skupne prireditve! Ali je potrebno, da se na primer za Silvestr. večer razcepi mo na tri dvorane ali pa še na več krajev? Ako bi to našo tradicionalno prireditev organizirala vsa društva skupno — kateri izmed naših rojakov bi se ne udeležil Silvestrovega večera? Vsi bi prišli, ker bi vsak ve-

del, da bo tam našel vse svoje znance in prijatelje.

Nadalje: enkrat na leto bi se mogel organizirati en skupen pik-nik. — Vse bi se ga udeležilo, staro in mlado. Glejte, rojaki! Na prav enostaven način bi pozabili na vse ono, kar je bilo in kar nam nikakor ni v čast, pa tudi ne v veselje.

Ako te vrstice objavite, Vas prosim, g. urednik, da odstopite nekoliko prostora tudi društvom in posameznikom, ako bi se kateri oglasil z odgovorom na predloge, ki sem si jih dovolil postaviti.

Rojaki! Podajmo si v ljubezni roke drug drugemu in stari grehi naj se za vedno pokopljejo! Naše srce in naša pamet hosta tega vesela.

Pošiljam pozdrave vsem čitateljem Novega lista!

Vipavec.

POZOR!
KROJAČNICA NA PATERNALU
(nasproti postaje)

ŠAURIN in NANUT

KROJASKA MOJSTRA
se priporočata cenjenim rojakom
Najboljše blago. Solidno delo in nizke cene. Zadnje novosti.
WARNES 2191 BUENOS AIRES
U. T. 59 (Paternal) 4271

Hotel Balcánico

LASTNIK ANGEL VELYANOVSKY

25 DE MAYO 724

BUENOS AIRES

ZDRAVE IN ZRAČNE SOBĚ ZA POSAMEZNE GOSTE
IN ZA DRUŽINE. PROVRSSTNA POSTEREŽBA
IN ZMERNE CENE.

ZA POUK IN ZABAVO

Jeziki v Evropi in drugod

Letno poročilo pariškega Muzeja za kolonije in prekomorske dežele vsebuje zanimive podatke o razširjenosti posameznih jezikov na zemlji. Naj jih nekaj navedemo!

Med vsemi jeziki govori največ ljudi kitajščina, namreč približno 400 milijonov. Za njo pride angleščina, ki jo govori 170 milijonov oseb; na tretjem mestu je ruščina s 132 milijoni. Njej sledijo nemščina z 80, španščina s 65, japonsčina s 63, bengalščina s 60 in francoščina s 46 milijoni.

Prebivalstvo Evrope govori 120 jezikov. Glavni del tega števila tvorijo govornice indo-evropske jezikovne skupine. Romanske govornice tvorijo 25 odstotkov tega števila, slovanske 23 in nemške tudi 23. Razen omenjenih treh največjih družin se govori v Evropi še naslednji samostojni jeziki istega indoevropskega izvora: grški 7 mil., litavski 2 mil., armenski 1.5 mil., albanski 1.5 mil., litavskemu soroden latiški 1.4 mil., keltski ostanki nekdanje jezikovne skupine v Walesu in na Bretonskem po 1 milijon.

Poleg indoevropskih jezikov srečamo v Evropi vzhodne: turško-tatarske in ogrsko-finske (med slednje spadajo madjarščina, finščina, estonsčina, baškirsčina v volških stepah in dr.) Semitske jezike na evropskem področju zastopajo Arabci na otoku Malti in povsod razkroljeni Židje (v kolikor rabijo pod vplivom cionističnih gesel staro hebrejščino). Jezik Basikov v Pirenejskem gorovju je popolnoma osamljen. V zadnjem času ga primerjajo jezikoslovci s kavkaškimi narečji, ker iščejo v najvišjem govorju ostanke evropskega praprebivalstva.

Številke razširjenosti posameznih jezikov v Evropi kažejo drugačno razmerje kakor na širnem svetovnem področju. Najbolj razširjen evropski jezik je ruščina s 120 mil. ljudi. Potem sledijo nemščina z 80 mil., angleščina 47 mil., italijanščina 40 mil. in francoščina 39 mil.

Zobozdravnika

Dra. Dora Samojlovich de Falicov

Dr. Félix Falicov
Dentista

Trelles 2534 - Donato Alvarez 2181
U. T. 59 La Paternal 1728

Banco Argentino

DE AHORRO Y EDIFICACION

Prodaja vozne listke za v Jugoslavijo in Italijo

ter iz teh držav v Južno Ameriko za vse parnike in po najbolj ugodni tržni ceni ter daje v to svrhu hitre in liberalne kredite brez povzika kupne cene. Izvršuje hitro, solidno in varno ter po najbolj ugodnih tečajih.

DENARNA NAKAZILA

Vprašajte za pojasnila ustmeno ali pismeno pri bankiprijatelju:

Banco Argentino

DE AHORRO Y EDIFICACION

CORRIENTES 562 CORRIENTES 562
BUENOS AIRES

TELEVIZIJSKI KINEMATOGRAF

Iz Londona so sporočili vest, ki po svojem pomenu ne zaostaja za vestjo o otvoritvi prvega nemega ali pozneje zvočnega kinematografa na svetu. V dvorani v Blackpalu, ki ima prostora za 3000 ljudi, otvorijo te dni televizijsko gledališče, ki bo predvajalo na normalnem projekcijskem platnu zanimive dogodke na Angleškem in Irskem. Tehnična sanja, ki sta jo pred desetletji sanjala Jules Verne in Bellamy, je postala s tem resnica.

Jules Verne pripoveduje v nekem svojem romanu, kako zasledujejo ljudje v podmornici na platnu istočasno dogodke, ki so se dogajali na površju, Bellamy je opisoval kako bodo ljudje v letu 2000 v udobnem fotelju ali v spalnici na podoben način prisostvovali n. pr. bok-sarskemu matchu, ki se bo vršil morda nekje 500 km daleč. Bellamy je imel prav in se je malo zmotil: ta velika reč se ni izpolnila šele leta 2000, temveč sedem desetletij prej.

Bila pa je dolga pot od prvih poskusov s telegrafskim ppenosom slik do tega pomembnega mejnika v zgodovini filma in gledališča. Razvoj te ideje je tesno zvezan z odkritjem skrivnostne sposobnosti prvine selena in pozneje tako zvane fotoelektrične stanice, da sta v večji ali manjši meri prevodnika za električni tok, čim več ali čim manj svetlobe pade na njiju. Tenak svetlobni žarek "otipava" sliko, ki naj se brzojavno ali brezžično prenese v daljavo. Temne točke na sliki zadržijo več svetlobe nego svetle, tipajoči žarek, ki se od slike odbija na fotoelektrično stanico, pa povzroči tu v skladu s svetlobno stopnjo posameznih slikovnih točk močnejši ali šibkejši tok. Te različne električne impulze sprejema brzojavno ali brezžično na oddaljenem mestu poseben sprejemni aparat, ki jih na obratni način spreminja spet v svetlobne impulze ter ustvarja s tem sliko. To vse je slišati zelo preprosto, a koliko podrobnih odkritij in izumov je bilo treba, da se je polagoma razvilo brzojavno oddajanje negibnih in sedaj tudi že brezžično oddajanje živih slik! Francoz Bellin, Nemca Nipkow in Carolus ter Anglež Baird imajo glavno zaslugo za dovršitev te razvojne poti (Baird je poleg tega izumil tudi nohtovizor, aparat, s katerim je mogoče fotografirati v temi). Na Angleškem in v Ameriki so zgradili prve uporabne televizijske aparate, a sedaj se je na Angleškem uresničila tudi praktična televizijska v podobi prvega televizijskega kinematografa.

SINETIČNI SLADKOR

Prof. Bayly z vseučilišča v Liverpoolu je napravil odkritje, ki bo imelo še ogromen pomen za človeško industrijo in poljedelstvo.

Šest let je proučeval kemična dogajanja, pri katerih si rastline iz vode in zraka izdelujejo sladkor in škrob. Po dolgem opazovanju je zgradil pripravo, s katero lahko posnema ta dognanja. Uporabljal je vodo, ogljikov dvokis in nekatere druge snovi ter jih izpostavil v aparatu soncu ali umetni svetlobi. Že po kratkem času mu je uspelo pridobiti majhne količine sladkorja. — Ko se je tako prepričal, da je na pravi poti, je začel s pripravami, da bi svoj poskus izvedel na veliko. Sladkor iz pese ali trsta sicer ni drag, toda ta izum daje možnost, da se še dosti bolj poceni. Bayly se istočasno bavi tudi s poskusi za sintetično pridobivanje drugih živil.

ZA KRATEK ČAS

Oporoka

Mož na smrtni postelji ženi: "Posteljo dobi najstarejša hčerka."

Žena: "Ne, posteljo dobi najmlajša."

Mož: "Uro s kukavico zapustim najmlajšemu sinu."

Žena: "Ne uro dobi najstarejši."

Mož: "Knjige zapuščam srednjemu."

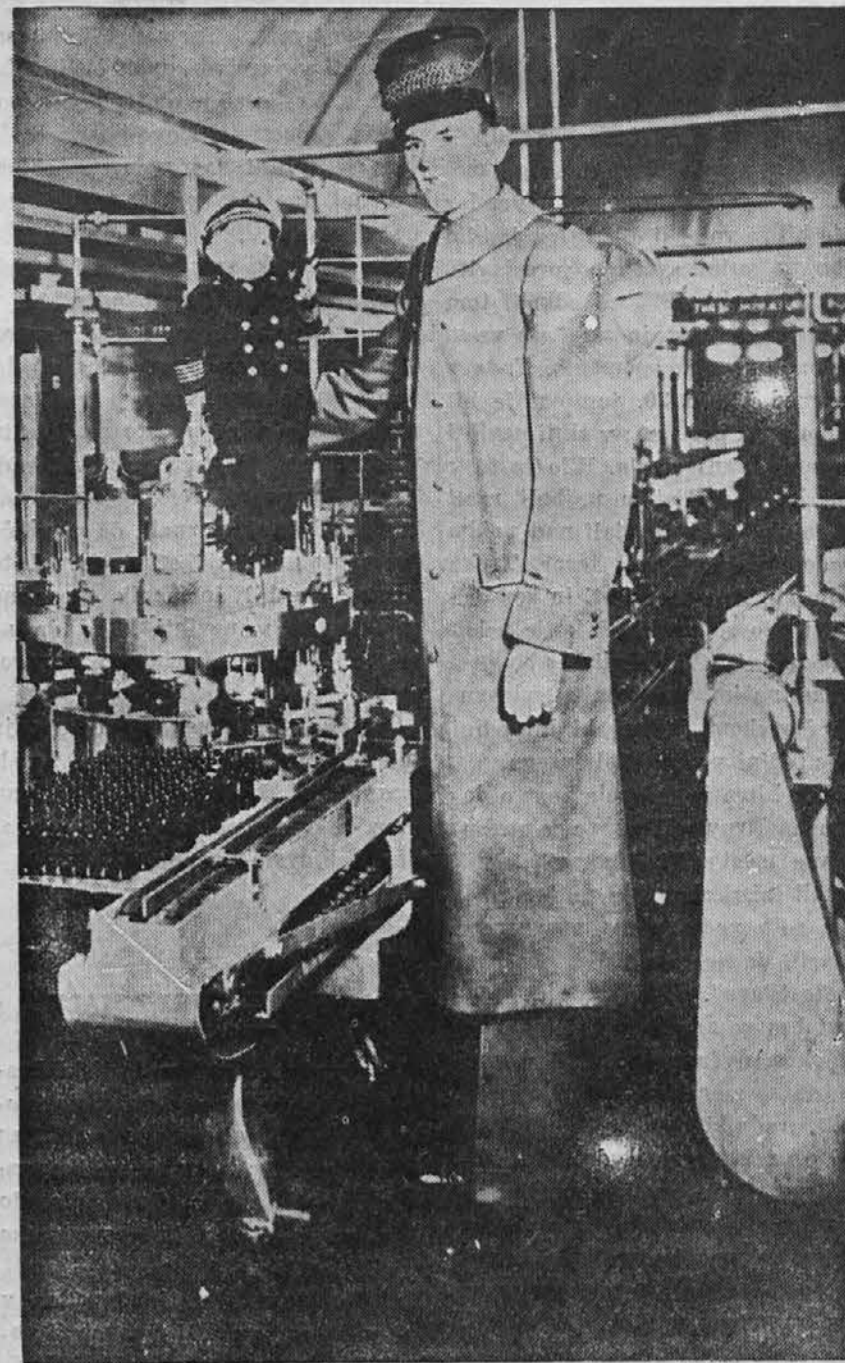
Žena: "Ne, knjige si otroci razdele."

Mož: "Tristo vragov kdo pa umira, jaz, ali ti?"

Med vožnjo

"Sprevodnik, gospod sprevodnik, nekdo je padel z avtobusa."

"Ze dobro, že dobro, saj je že plačal voznino."

Na svetovni razstavi v Chicagu se kaže tudi največji in najmanjši človek na svetu

Potrpežljivost

A: "Za svoje blagostanje se moram zahvaliti samo svoj izredni potrpežljivosti."

B: "Saj si vendar podeloval svoje imetje po stricu."

A: "Da, toda čakati sem moral 30 let, da je stric umrl."

Snubec

Cujte, vi! Vas bom že naučil dvo-riti moji hčeri!

Prav hvaležen bi vam bil; nimam namreč nikakega uspeha.

Primerna služba

"Mama, berem, da za gledališče iščejo statiste. Kaj pa je to statist?"

"To so možje, ki okrog stoje in ne smejo nič govoriti."

"Ali bi ne bila to dobra služba za našega očeta?"

KLINIKA SPECIALISTA ZA JUGOSLOVENE

ZDRAVIMO

SIFILIS 606-014. — Moderno zdravljenje
BLÉNORAGIA. — Moderno zdravljenje brez bolečin. — Prostatitis vnetja in spolne bolezine.

KRVNE BOLEZNI. Slaba kri — oslabelost

SRCE. Srčne napake — hibe.

ZELODEC. Čreva — kislina — jetra.

Želodčne bolezni se zdravijo, vzrok, od kje izvira bolezen, po profesorju Glassner, zdravniku u niverze na Dunaju.

KOSTNE BOLEZNI. Sušica.

REVMATIZEM in OBISTI. Kila — zbadanje.

GRLO, NOS, UHO. Zdravljenje mrzlice.

ZENSKÉ BOLEZNI. Maternica, jajčnik, čiščenje (posebni oddelek)

OTROSKE BOLEZNI. Rakitika — otrpelost.

NERVOZA Glavobol.

Zarki X — Diatermia — Zarki ultravioletoas

LABORATORI ZA KRVNE ANALIZE — Wasserman — Tur —

Izpuščaji — lišaj.

Lastni sanatoriji z nizkimi cenami — Operacije za vse bolezni: jetra,

obisti, želodec, maternica, spolovilo

GOVORIMO SLOVENSKO

Urniki: od 10. do 12. in od 15. do 21. Ob nedeljah

in praznikih od 9. do 12.

Pregled SAMO \$ 3.-

Ob nedeljah dopoldne pregledamo brezplačno vsakega, ki se nam predstavi s tem listom

JARMIENTO 1017

ORDINIRA OD 10 DO 12 I 14 DO 20 SATI

ŽENSKI KOTIČEK

ŽENSKA NEČIMERNOST

Pariški medicinski glasnik 'Guerir' prinaša razpravo o ženski nečimernosti. Po podatkih gospodarskega urada Zveze narodov so najbolj lahkomišelnost in zapravljive ženske na svetu — ženske Zed. držav. Na drugem mestu so Francozinje. Potem sledijo Italijanke, Angležinje, Španke, Japonke itd. Na zadnjem mestu so, kot vzgled čednosti in štedljivosti, Nemke in Nizozemke. Ti podatki se nanašajo na povprečno celoletno porabo lepote pri ženah posameznih narodnosti. Paris in Chicago prednjačita na tem področju med vsemi ostalimi velemesti.

Številke ugotavljajo, da je najmanj prizadeta lepota industrija po svetovni krizi. Poraba pudra, rdečila in sličnih predmetov stalno narašča, jodim pada poraba važnih življenjskih potrebščin. Ženske počejo biti lepše, kakor jih je ustvarila narava. In vendar pomenijo lepota stalno nevarnost za njihovo zdravje. Samo najdražji rižev puder vsebuje rižev moko. Navadno se izdeluje iz škroba, fosfatov umetno gnojilo, bele ilovice (kaolin), loja in sličnih snovi, ki zamašijo in pokvarijo polt. Marsikatero vrste pudra vsebujejo celo ogleno svinčeno sol (belilo), ki pri stalni rabi povzroči zastrupljenje. Pisane barve za veke in trepalnice vsebujejo milo, ki je škodljivo za oči. Povzročijo srbečico, solze in naposled kronično vnetje veznice ali vek. Zdaj moderno britje in puljenje obrvi tudi odvzame očem naraven prag, s katerim so zavarovane pred jedkim potom. Razdražena koža trpi in se pokriva z zoprnimi mozolji, ki postanejo na stara leta lelo roženi. Med temi razvadami pomeni najnevarnejšo atropin, kapljice, ki razširijo zenice. Na ta način pridobljen "globok in skrivnostni" pogled povzroči nevarne bolezni oči. A kaj bi govorili! Sladke besede imajo veliko moč. Ženske ne morejo kljubovati brezvestni reklami mednarodnih "zavodov za varstvo lepote." Neka pariška tvrdka je izdala oglas, ki priporoča posebna sredstva, za vsako starostno bodo s sledečim besedilom:

20 let. Jutro življenja! Polt mlade dekleta je nežna kakor vrtnica.

(Toda tudi cvetke rabijo mazila)...30 let. Sijajoč solnčni dan. Žena v tej starosti je neodoljiva itd.—40 let. Počasi življenja. V tej starosti je žena na višku svoje očarljivosti. Njihče ne more kljubovati povelju njenih oči...50 let. Somrak življenja. Prava lepota je v tej dobi najbolj zmagovalna. (Mazila so vedno bolj številna in bolj draga!) 60 let. Večer. A zahajajoče solnce je najlepše. Nikoli poprej ni lepota toliko mogočna. (Seznam mazil za to starost zavzema že dve strani oglasa).

Čudno je bilo to, da a 70 letni cvetlici ni bilo nič omenjeno. Najbrž je le pekla duhovitega reklamnega pesnika vest in mu ustavila pero.

Migljaji za hišne gospodinje

Pristnost blaga. Preden gospodinja kupi ali vsaj preden uporablja blago, se mora prepričati, ali je pristno. Kdor skrbno prej preišče ali se blago pri pranju ne uskoči, ali ne pušča barve in ali ne obledi, si prihrani marsikako neljubo presenečenje. — Pristnost barve treba preizkusiti pred pranjem. To se zgodi najlažje na sledeči način: košček dotičnega blaga zavijemo v belo platneno krpico, povežemo in pomočimo ta klopčič opetovano v toplo vodo. Po drugem ali tretjem poizkusu klopčič še nekoliko namilimo in ga iznova potopimo v vodo. Ako ostane klopčič čist, brez barvastih madežev, je barva pristna. Lahko pa tudi samo pomakamo košček blaga, ki ga hočemo preizkusiti, v gorko vodo in drgnemo z njim po beli krpi. — Ali blago ne obledi preizkusimo na ta način, da odrežemo dva enaka koščka istega blaga. Enega pokrijemo, drugega pa izpostavimo solncu. Po preteku vsaj ene ure primerjamo oba koščka. — Da spoznamo, koliko se blago pri pranju vskoči, zopet odrežemo dva popolnoma enaka koščka; enega operemo, oz. ga pomakamo v toplo vodo; oprani in posušeni košček položimo na novega natančno drug na drugega in primerjamo. — Pri občutljivem blagu je dobro, da ga tudi preizkusimo, kako reagira na človeški pot. Zato položimo krpico blaga v skledico z jesihovo kislino glino, ki ima približno isti učinek kakor znoj. — Ker nekatero blago tudi pri likanju izpremeni barvo, ga preizkusimo tudi v tem pogledu. Zato položimo košček bla-

ga na belo podlago in potegnemo preko njega z vročim likalnikom. Ako ostane podlaga čista, je blago po barvi trpežno.

ZA NAŠE KUCHARICE

VANILJEVI KIFEJCI Z MASTJO. 21 dek moke, 12 dek dobre svinjske masti, 7 dek sladkorja, 1 jajce in 7 dek olupljenih zmletih mandljev zgneti na deski v testo. Oblikuj kifelčke, ki jih speci svetlorumeno in jih povaljaj še gorke v vaniljevem sladkorju.

Buenosaireška kronika

Prometne nesreče

V zadnjem času beleži kronika izvanredno mnogo nesreč, ki jih povzročajo veliki promet tega velenja. Tudi ta teden je več ljudi prišlo pod kolesa.

V nedeljo, okrog 8.45 zvečer, je tramvaj družbe Federico Lacroze povozil 20 letno Oteliho Martinez, stanujočo v ul. 14 de Julio 126, ko je hotela čez tračnice na ulici, kjer je stanovala. Voz jo je zgrabil in jo vrgel pod kolesa. Na mesto nesreče so morali priti ognjegasci, da so voz dvignili ter izvlekli truplo nesrečne mladenke, ki je na tako žalosten način izgubila življenje. Naključje je nanese, da je tudi naš kronist videl ta pretresljivi prizor.

Naslednjega dne je umrl v bolnišnici Fernández Francisco Muso, ki ga je bil povozil tramvaj Anglo-Argentine na ulici Rivera, pred hišo 1204. Neki drugi voz iste družbe je istega dne do smrti povozil na ulici Victoria 3336 7 letnega dečka, ki ga niso mogli identificirati.

Pod vlak južne železnice pa je prišel prejšnji petek 45 letni Viljem Geham, angleški državljani, stanujoč v Temperleyu, ko je hotel prekoračiti železniško progo.

Vratar zabodel najemnika

V hiši št. 2487 na ul. Canning se je izvršil t. r. k. krvav dogodek. Najemnik Ferropanello, star 47 let, se je bil pri gospodarju pritožil radi obnašanja hišnega vratarja Luisa Otella, starega 31 let. Ker je gospodar radi najemnikove pritožbe oštel svojega nameščenca, se je ta razhudil, da je šel k Ferropanellu ter se z njim začel prepirati. Ostalo pa ni samo pri besedah,

Francoska filmska igralka Claudette Colbert

marveč je nasilni vratar potegnil tudi nož, ki ga je imel pri sebi, ter je z njim planil na najemnika. Zadal mu je tri tako globoke rane, da je Ferropanello čez eno uro umrl v bolnišnici Fernandez kamor so ga brž prepeljali. Po izvršenem zločinu se je Otello zaprl v svojo sobo: policija je morala vdreti vrata, da je prišla do njega.

Dvoje samorov

V svoji sobi, v ulici Marcos Paz, si je v torek vzel življenje 22 letni Eleazar Echeverria. Kroglo si je pognal v glavo. Kaj ga je gnalo v prostovoljno smrt, ni znano.

V ulici Santa Fe 760 je služila kot kuharica 18 letna Nelly Castro. V sredo zjutraj je eden domačih opazil, da prihaja iz kuhinje smrad po plinu. Misleč, da je kuharica po zabila zapreti plin, je odprl kuhinjska vrata, a je tedaj užel kuharico, ki je ležala mrtva na tleh. Samorvor je izvršila menda radi nesrečne ljubezni.

Z lestve je padel

V fotografskem ateljeju v ul. Cam pichuelo 553 je padel v torek z lestve 35 letni Enrique Pinas tako nesrečno, da je čez nekaj časa umrl v bolnišnici Durand.

Smrtna padca

Prejšnji teden se je bil vrnil E. Prosefio, star 58 let, precej kasno in precej napit domov, v ul. Montenegro 380. Vino, ki ga je imel preveč v glavi, je povzročilo, da se je spotaknil in padel pred hišo tako, da je zadobil težke poškodbe, katerim je naslednjega dne podlegel.

Angel Giacoponi, star 72 let, je stopal v ponedeljek po ul. Corrientes, ko ga je na višini ulice Carlos Pellegrini popadla nenadna slabost. Zvrnil se je na tlak in se močno pobil. Čez dva dni je umrl v bolnišnici Rawson. Ves čas po nesrečnem padcu ni prišel več k zavesti.

IZKUŠENA SLOV. BABICA
diplomirana v Pragi in Bs. Airesu ter specializirana za vse ženske bolezni. Družje že 25 let, biva babica v bolnišnici J. Fernández
Filomena Beneš Bilek
Calle Lima 1217, 3 kvadre od Plaza Constitución — U. T. 23 (B. Ord.) 3389

Todo el mundo debe conocer al

SASTRE DEL SOTANO

donde un peso vale dos Trajes, sobretodos y perramus desde \$ 45. Hechuras desde \$ 27

TUCUMAN 449

Descuento del 5 o/o presentando este aviso.

KROJAČNICA IN TRGOVINA

GORICA

Nudi cenj. rojakom veliko izbero najboljšega blaga po zmer-nih cenah.

Delo in postrežba prvostna.

Priporoča se

FRAN LEBAN

Avda. del Campo 1080

U. T. 59-3102

Buenos Aires

DOCK SUD

Naša slovanska lekarna

Tu boste lepo postreženi v lastnem jeziku — Krvne analize seča izvršimo brezplačno

C. Facundo Quiroga 1441

Naasproti policijskemu komisarijatu

FOTO "DOCK SUD"

Darujem za vsakih šest slik eno sliko v barvah

MARKO RADALJ
Specialist v modernem slikanju.
Facundo Quiroga 1275, Dock Sud

ROJAKI!!

PRI ŽIVCU

v znani restavraciji, boste najboljše postreženi. Vsako nedeljo se

PLEŠE

Lepi prostori, pripravnosti za svatbe — Prenosišča \$ 0.70
Za obilen obisk se priporoča cenj. rojakom lastnik

EMIL ŽIVEC

PATERNAL

Osorio 5085

Nadebudne plesalke v Bois de Boulogne pri Parizu

DARUJEM

povečano slike v barvah za vsakih 6 fotografij, ki stanejo od \$ 3 dalje. Naš atelje je odprt tudi ob nedeljah in praznikih
JUGOSLOVANSKI FOTOGRAFSKI ZAVOD "SAVA"
Sava Jovanovič — San Martín 608, Buenos Aires

Expreso „GORIZIA“

Najstarejše prevozno podjetje za mesto in na vse strani dežele Zmerne cene in solidna postrežba

FRANC LOJK

Calle Bompland No. 709
Začenja pri ul. Dorrego 931, v.šina Trilunvirato 1500
U. T. 54 Darwin 5172 in 2094

SREČANJE Z LEVOM

Dr. Lutz Heck, znani zoolog in ravnatelj berlinskega živalskega vrta, pripoveduje napete stvari o svojih doživljajih pri lovu na zveri v Afriki.

Dokler se nisem srečal s temi zvermi, pravi dr. Lutz Heck, sem podcenjeval njih nevarnost. V resnici pa so zelo nevarni trenutki, če trčiš v goščavi na nosoroga ali bivolca in ne moreš uporabiti orožja, ali če se napadena žival bliskovito postavi v bran in si zamudil ulomek sekunde, da bi jo zadel smrtno. Najmočnejši vtis o nevarnosti takšnih živali pa sem dobil, ko sem se nekoč ponoči srečal z levi.

Podnevi so levi v splošnem nedočni. Večina se jih niti ponoči ne loti človeka. So pa med njimi tudi pravi ljudžeri, ki so na nekakšen način dognali, da je človek, zlasti koliko kratkih taktov, da si prežene ponoči, brez obrambe in da ga je lahko upleniti. V enem samem okrožju, ki sem ga obiskal, so ti levi v nekoliko tednih raztrgali 43 domačinov.

Često sem ležal na svoji slamnjaci v polnu in sem zaslišal iz daljave nepozabni temni in globoki grom. Tedaj so se zbudili tudi zaspanci ob ognjih in so se primaknili tako blizu k visokim plamenom, da so si žgali skoraj podplate. Z napetostjo so prisluškovali v noč, v stepto, je krožila smrt, ali pa so zapeli nejo strah.

Nekoč so prišli levi v sredino taborišča. Vzklík je planil v noč, smrt ni krič naše udomačene antilope gnu. Lev je preteče rohnel ob njenem telesu. Pograbil sem puško, ki je ležala vedno nabita poleg mene in skočil proti naši živalski staji. Črnci z gorečimi vejami v rokah so mi sledili. Videl sem, kako je temnočrn grivasti lev z velikanskim skokom izginil v temo. Sedel sem zaviti v dežo in s puško v roki pod trnast grm. Ni trajalo dolgo, ko sem zaslišal v temi pokanje lomečih se kosti. Moja žepna svetiljka je zagorela in v svoje začudenje sem opazil, kako sta sedaj dva leva sko-

čila od gnuja in izginila. Čakal sem dalje. Rjovenje v stepi je bilo že davno prenehalo, tem bolj pa so vpili črnci in vihteli svoje goreče veje v strahu pred zverinami.

Tedaj sem zaslišal v svoji bližini hipoma neznan šelestenje, plazenje in renčanje. Spet je zablislila žepna svetiljka. V njenem svitu sem zagledal samo nekoliko metrov pred seboj velikega, temnega leva, ki je gledal nepremično v mojo luč. Ta čudoviti pogled me je težko prevzel, da sprva sploh nisem mislil na to, da bi streljal. Kraljevska žival — nikoli nisem njene lepote občutil bolj razločno nego v tem trenutku. A ni mi ostalo drugega, moral sem streljati, kajti ona ali jaz sva morala stopiti v delo, da si rešiva življenje. Tako sem se zganil jaz in z rjovenjem, ki je šlo skozi mozeg, se je lev zrušil v ognju.

S tem nisem napravil nobene luknje v afriški živalski paradiz, kajti premmogi drugi levi so v mnogih naslednjih nočeh obkrožali naše taborišče.

ALBERT BELT

priporoča cenj. rojake trgovino črevljev, šol treščin in tobakarno. Iko izbero copat in r bolj ugodne cene.

Dto. Alvarez 2288, esq.

VREDNOST DENARJA

100 dinarjev	8.65
100 lir	32.25
100 šilingov	65.50
100 mark	144.90
1 funt št.	18.70
100 fr. frankov	24.50
100 čsl. kron	14.70
100 dolarjev	367.10

MALI OGLASI

POZOR! Kdor želi kupiti hišo ali zemljišče, naj se v svojem interesu obrne na naslov: Luis Podgornik, Calle Nogoya 6072 (Liniers).

KROJAČNICA IN TRGOVINA raznovrstnega blaga se priporoča **SEBASTIAN MOZETIČ** Osorio 5025 — Paternal

SASTRERIA "DANTE" Corte Moderno Buenos Aires Rivadavia 3556 U. T. 62, Mitre 4280

ŠIVILJA - MODISTKA izdeluje fine in navadne obleke po najnovejši modi in zmernih cenah **Anica B. Dolšček** Calle Charlone 36, pol kvadre od ul. Dorrego, poldrugo kvadro od Rivera.

POSESTVO v Gornji Lokvici pri Metliki, v Sloveniji, je na prodaj. Kdor bi se zanimal, naj piše na naše upravnništvo. Prosimo znamko za odgovor.

PREKOMORSKA POŠTA

- Iz Evrope despejo V avgustu:**
- 11. Flandria, High. Patriot in Cabo San Augustin
 - 14. Sierra Salvada
 - 16. Alcantara
 - 18. Formose
 - 21. Monte Sarmiento
 - 23. Pssa. Maria
 - 24. Cte. Grande, High. Monarch in Avila Star
 - 27. Alsina
 - 28. Grał. San Martin

- Proti Evropi odplovejo V avgustu:**
- 14. Augustus
 - 16. Flandria
 - 17. Grał. Artigas
 - 19. Cabo San Augustin
 - 22. Alcantara
 - 23. Highland Patriot
 - 24. Sierra Salvada in Formose
 - 25. Cabo Palos
 - 28. Conte Grande
 - 29. Avila Star

Slovenske knjige

- V naši upravi so na prodaj sledeče slovenske knjige:
- Baukart:** Slovenski Robinson, povest, trdo vez. 1.20
 - Dimnik:** Kralj Aleksander, trdo vez. 3.—
 - Gangl:** Sin, drama trdo vez. 1.80
 - " **Beli rojaki,** črtice. . . 1.50
 - Golar:** Kmečke povesti, trdo vez., 2. izd. 2.—
 - " **Pastirjeva nevesta,** povesti in romane, trdo vez. 1.60
 - Jug:** Izseljenec, 1.50
 - Kellermann:** Tunel, roman . 2.—
 - Orel:** Pasti in zanke, kriminalni roman 1.50
 - Pugelj:** Zakonci, trdo vez. . 1.80
 - Poljanec:** Sisto e Sesto, po-

- vest iz Abrucev 0.90
- Rape:** Tisoč in ena noč, trdo vez. 4.—
- Šilih:** Nekoč je bilo jezero, vez. 2.—
- Sič:** Narodne noše 3.—
- " **bajka,** trdo vez. 3.—
- Vaštetova:** Mejaši, povest iz davnih dni, trdo vez. . 2.—
- Zorec:** Pomenki: 1.20
- " **Zmote in konec gospodične Pavle 1.20**
- Pripovedne slovenske narodne pesmi, trdo vez. . . 2.50
- Tolažba dušam v vicah, molitvenik 1.50
- Marija kraljica src, molitvenik 2.—

O P O Z O R I L O
Za naročila po pošti treba dodati za eno knjigo še 30 centavov, za dve pa 40.

Vi se morate zdraviti!

Nikar ne dovolite, da bolezen razjeda Vaš organizem; če čakate, utegne biti prepozno. . . .
"CLINICA CANALE", LAVALLE 410, zdravi z najbolj modernimi pripravami. Bolnike sprejemajo specializirani zdravniki in zdravnice.

- SPOLNE BOLEZNI:** Hitro in zajamčeno zdravljenje brez bolečin, naj bo bolezen nova ali zastarela, po sistemu prof. Zanderja.
 - REVMATIZEM:** Bolečine v mišicah, kila. Črevesne in želodčne bolezni Kronično zapretje. Sladkorna bolezen. Debelušnost.
 - ŽIVČNE BOLEZNI:** Nevralgija. Mrtvoud. Otroška paraliza.
 - KOŽNE BOLEZNI:** Izpuščaji, pege in druge kožne bolezni **NADUHA:** Zdravimo jo popolnoma z našim sistemom. Jetika.
 - ŽENSKÉ BOLEZNI:** Maternica, jajčnik, beli tok, šibkost, neredno čiščenja. Hitro zdravljenje. Na zahtevo sprejme bolnico specializirana zdravnica.
- Bolniki iz notranjosti dežele se morejo obrniti na nas s pismom, v katerem nam opišejo svojo bolezen. S povratno pošto jim pošljemo svoje nasvete **PREGLED \$ 3.—;** Ugodni popusti za daljše zdravljenje. Sprejemajo zdravniki specialisti.
- Od 9. de 12. ter od 13. do 21. Ob nedeljah in praznikih od 9. do 12.**

GOVORIMO SLOVENSKO
"CLINICA CANALE"
LAVALLE 410 BUENOS AIRES

MULJAVSKI:

Višnjegorski janičar

Zgodovinska povest. (Nadaljevanje)

"Spremiti vas hočem!" odvrne vitez Zigismund.

Helena ga ne sliši. Kakor srna odkaklja po hodniku in dol po stopnicah. Ko je dospela na dvorišče, je bila nosilnica z janičarjem že tam. Hlapci so jo postavili na tla in mahoma je bilo vse grajsko oboje zbrano okoli ranjenega age. Toda ko služabniki zapazijo gospo Višnjegorsko, se naglo razkrope, le par hlapcev ostane pri nosilnici. Helena se naglo približa in radovedno pogleda v lepi blede obraz mladega age. Zdajci se je Helena zdrzne, njene oči strastno vzplamtijo. Neko čudno čuvstvo ji prešine telo. Srce ji je začelo utripati s močjo in močno je zardela. Njene oči se ne morejo odtrgati od obraza nezavestnega janičarja. Zdajci se ji izvije vzdih iz ust. Čutila je mlada žena, da bo postal lepí Turek usodepolen za njo.

Tedaj se je približal nosilnici mladi Višnjegorski, velik, lep in junaški. Ponosno je pozdravil svojo mačeho. Gospa Helena se je obrnila k njemu ter rekla hlastno: "Gospod, ta Turek ne sme priti v ječo. Zelo je ranjen. Zato naj dobi sobo in postelj kakor se spodobi. Prepovem vam grdo ravnanje s tem ubogim mladeničem!"

Friderik skomigne z rameni in odvrne mrzlo: "V ječo ta Osman ne pri-

de, dokler ne okreva, a v posebno udobnost in luksuz tudi ne."

"Bomo videli!" zakliče Helena strastno. "Prosim, dovolite mi, da vzamem ranjenega Turka v svojo oskrbo. Dovolite, da mu obvezem rane, da ga lečim in skrbim zanj, dokler ne okreva!"

Vitez Zigismund namrši obrvi in reče nejevoljno: "To vendar ni delo za vas, gospa. Žena viteza Višnjegorskega naj bi stregla in lečila rane ujetemu Turčinu? To bi vendar bilo v sramoto vam in meni."

"Storite mi uslugo, gospod moj. Prepustite tega Turka mojim rokam!" je prosila lepa žena ter tako prisrčno pogledala viteza Zigismunda, da se ji stavec ni mogel več ustavljati.

"Naj bo torej", je rekel slednjič. "Vzemite janičarja v svoje varstvo ter skrbite, da kmalu okreva. Dečko se zdaj ne bo mogel pritoževati."

"Mladenič se mi smili, zato sem se toliko zavzela zanj. A še neki drug namen imam," odvrne gospa Helena in hrabro laže dalje: "Sklenila sem namreč da moram iz tega Turčina napraviti dobrega kristjana."

Stari vitez se nasmeje in vzklíkne: "Teško se vam to posreči, gospa, kajti mohamedanci so vražje trdoglavi. Prej bi železo izpremenil v sir, kakor Turčina odvrnil od korana. Poskusite! — Želim vam, da bi imeli mnogo uspeha. Toda varujte se, da vi ne postanete Turkinja, kajti naš aga je lep dečko."

Gospa Helena se je naredila, kakor da ni slišala zadnjih besed. Obrnila se je proti hlapcem in velela glasno: — "Odnosite Turka v mojo spalnico ter

ga položite na mojo postelj!"

Friderik se je glasno zasmel, krepko pljunil in odšel. Vitez Zigismund je zardel od jeze in kričnil: "Gospa, kaj mislite? Turku vendar ne boste prepustili svoje spalnice."

Helena ga je prezirljivo pogledala in skomignila z rameni. Stari Višnjegorski je zaklel in odšel. Odpravil se je v svojo sobo, si velel prinesiti vina ter jel piti, a srce se mu je krčilo v kruti bolesi. "Sramota, grozna sramota! Celo prokletemu Turku je dovolila vstop v svojo spalnico, kamor on sam, njen mož, ni smel nikdar stopiti."

Tisti dan gospe Helene ni bilo več videti. Hlapci so si šepetali, da umiva in obvezuje janičarjeve rane. Nobene dekle ni poklicala, vse je opravila sama. Smeha in zabavljanja ni bilo ne konca ne kraja. Večerjala sta mladi in stari Višnjegorski sama. Helene ni bilo, čeprav jo je šla služabnica klicat. Molče sta jedla oče in sin, šele proti koncu je izpregovoril Friderik s porogljivim naglasom: "Čudim se, kako da je postala tvoja gospa soproga nenadoma tako usmiljena in blaga, da se celo za pasjeglavca tako briga. Prepustila mu je svojo postelj, mu lastnoročno slekla obleko in ga spravila pod odejo, mu sama izmila rane ter jih obvezala. Ko si ležal ti ranjen, je ni bilo niti blizu. Morda se je zaljubila v lepega ago ter jo bo potem, ko mu zakrpa ranjeno kožo, popihala z njim tla dol globoko v Turčijo, kjer bo postala njegova žena in mu rodila par lepih sinov, ki bodo, ko dorastajo, gotovo prišli obiskat mene in tebe."

"Molči!" je zarjul stari Višnjegorski in tako silno udaril s pestjo po mizi, da so poskočili vrči in krožniki. "Rečem pa," je nadaljeval s hripavim glasom, "ako bi se Helena zaljubila v tega Turka in zbežala z njim, grem takoj za njo, četudi v zadnji kotichek Azije ter jo zakoljem na tistem mestu, kjer jo najdem. Tako Krista in krvi njegove!"

III. poglavje. V spalnici gospe Helene.

Danilo se je. V spalnici gospe Višnjegorske je bil prižgan velik svečnik.

Na mehki postelji z baldahinom je ležal mladi, lepí aga, še vedno v nezavesti. Rane njegove so bile skrbno izmite in obvezane. Ob postelji sedi v naslanjaču gospa Helena, si s polno, do rame golo roko podpira svojo krasno glavo ter nepremično zre v obraz mladega Turka. Kako krasen je ta mladič še zdaj, ko je blede in brez zavesti, kako lep mora biti šele, kadar nima zaprtih oči, ko hodi in se smeje. Bog ve, kakšne so njegove oči; Gotovo take, katerih pogled seže ženski v dno srca. Hrepenel je čakala, kdaj bo odprl oči. Kdo ve, ali se bo mogla sporazumeti z njim. Govorila je hrvaško in tudi nekoliko madžarsko, morda da je bo Turek razumel.

V njej se je izvršil čuden preobrat. Hipoma je začutila, da ljubi tega janičarskega vodjo z vsem ognjem svojega mladega srca, a starega svojega soproga da sovraži in zaničuje.

Položila je roko na svoje grudi, na divje utripajoče srce ter šepnila: "Ti-

ho, tiho srce, umiri se! Nihče ne sme zvedeti za tvojo tajnost!"

Tedaj je aka rahlo zastokal in mahnil z roko. Vstala je ter se sklonila čezenj. Popravila mu je odejo in mu obrisala potni obraz. Hipoma jo je zgrabila neka sila. Sklonila se je čisto k njegovi glavi ter ga strastno poljubila na ustnice.

"Ljubim te, čeprav si pogan!" je šepnila. "Drag si mi postal takoj, ko sem te videla. S teboj zbežim na Turško in ostanem v tvojem harem. Lepa sem, gotovo me boš ljubil."

Sedla je nazaj v naslanjač ter se zagledala nekam v kot. Mahoma je začela govoriti sanjavo: "Ze neštokrat sem slišala govoriti, da ljubezen vzplamti v stotinki sekunde — da ljubezen, ki hipoma zagori, nikdar več ne ugasne. A tega nisem verjela do večeraj, ko sem uzrla obraz tega mladca." Zunaj se čujejo koraki. Vstopila je služabnica noseča zajtrk. Ker je bila lačna, se gospa Helena ni branila jedi. Naglo je povžila jed in služabnica je odnesla posodo. Kmalu nato je prišel mladi Višnjegorski. Premotril je ago in zopet odšel, ne da bi spregovoril s svojo mačeho. Ko so se vrata zaprla za njim, se je gospa Helena oddahnila.

Minilo je več časa. Zunanaj je nastal že velik dan. Helena se je dvignila ter ugasnila sveče na lestencu! Ko se je vrnila k postelji, je opazila, da se mladi aga zaveda. Začel urneje sopsti in blede obraz mu je jel polagoma rdeti. Zdajci se je zganil in odprl oči, začel je gledati okoli sebe, dokler se ni so njegove plave oči srečale s črnimi očmi Helene. (Dalje)